

Fragmenty z wed

część I

(według płyty: „Weda Puśpandźali – t. I”)

Stowarzyszenie Sathya Sai
Wrocław 2006

Tytuł oryginału:
Veda Pushpanjali – Volume 1
as broadcast in Radio Sai Global Harmony

Przekład z języka angielskiego:
Kazimierz Borkowski, Bogusław Posmyk, Ewa Serwańska

Redakcja:
Ewa Serwańska

Korekta:
Ewa Serwańska

Opracowanie graficzne:
Jarosław Karwowski

Opracowanie dźwięku:
Dariusz Hebisz

Copyright © for the Polish edition:
Stowarzyszenie Sathya Sai,
ul. Gajowicka 160/7, 53-150 Wrocław

www.sathyasai.org.pl

Zamówienia:
Księgarnia Wysyłkowa Organizacji Sathya Sai w Polsce,
ul. Daliowa 8/15A, 30-611 Kraków, tel.: 0503 62 82 13,
e-mail: saibook@poczta.onet.pl

Wydanie I, 2006
Wszelkie prawa zastrzeżone

ISBN: 83-86967-56-0

Fragmenty z wed

część I

(według płyty: „Weda Puśpandźali – t. I”)

Spis treści

Płyta 1	9
01. Wprowadzenie	9
02. Ganapati prarthana – fragment 1	11
03. Ganapati prarthana – fragment 2	12
04. Procedury intonowania mantr	12
05. Ganapati prarthana gana-patam	12
06. Ganapati Atharwa śirszam – wstęp	14
07. Ganapati Atharwa śirszam – fragment 1	14
08. Ganapati Atharwa śirszam – fragment 2	14
09. Ganapati Atharwa śirszam – fragment 3	14
10. Ganapati Atharwa śirszam – fragment 4	15
11. Ganapati Atharwa śirszam – fragment 5	15
12. Ganapati Atharwa śirszam – fragment 6	15
13. Ganapati Atharwa śirszam – fragment 7	16
14. Ganapati Atharwa śirszam – fragment 8	16
15. Ganapati Atharwa śirszam – fragment 9	17
16. Ganapati Atharwa śirszam – fragment 10	17
17. Ganapati prarthana i Ganapati Atharwa śirszam – w normalnym tempie	18
18. Ganapati prarthana i Ganapati Atharwa śirszam – podsumowanie	19
19. Narajana-Upaniszada – wprowadzenie.	21
20. Narajana-Upaniszada – fragment 1	23
21. Narajana-Upaniszada – fragment 2	23
22. Narajana-Upaniszada – fragment 3	24
23. Narajana-Upaniszada – fragment 4	24
24. Narajana-Upaniszada – fragment 5	25
25. Narajana-Upaniszada – w normalnym tempie	25

Płyta 2	27
01. Taittirija-Upaniszada – uwagi ogólne	27
02. Taittirija-Upaniszada – Śikszawalli – wprowadzenie.	28
03. Taittirija-Upaniszada – Śikszawalli – fragment 1	31
04. Taittirija-Upaniszada – Śikszawalli – fragment 2	32
05. Taittirija-Upaniszada – Śikszawalli – fragment 3	32
06. Taittirija-Upaniszada – Śikszawalli – fragment 4	33
07. Taittirija-Upaniszada – Śikszawalli – fragment 5	33
08. Taittirija-Upaniszada – Śikszawalli – fragment 6	33
09. Taittirija-Upaniszada – Śikszawalli – fragment 7	34
10. Taittirija-Upaniszada – Śikszawalli – fragment 8	34
11. Taittirija-Upaniszada – Śikszawalli – fragment 9	34
12. Taittirija-Upaniszada – Śikszawalli – fragment 10.	34
13. Taittirija-Upaniszada – Śikszawalli – fragment 11	35
14. Taittirija-Upaniszada – Śikszawalli – fragment 12.	35
15. Taittirija-Upaniszada – Śikszawalli – fragment 13.	36
16. Taittirija-Upaniszada – Śikszawalli – fragment 14.	37
17. Taittirija-Upaniszada – Śikszawalli – fragment 15	37
18. Taittirija-Upaniszada – Śikszawalli – fragment 16.	38
19. Taittirija-Upaniszada – Śikszawalli – fragment 17	39
20. Taittirija-Upaniszada – Śikszawalli – fragment 18.	40
21. Taittirija-Upaniszada – Śikszawalli – fragment 19.	41
22. Taittirija-Upaniszada – Śikszawalli – fragment 20.	41
23. Taittirija-Upaniszada – Śikszawalli – fragment 21.	42
24. Taittirija-Upaniszada – Śikszawalli – fragment 22.	42
25. Taittirija-Upaniszada – Śikszawalli – fragment 23.	43
26. Taittirija-Upaniszada – Śikszawalli – fragment 24.	43
27. Taittirija-Upaniszada – Śikszawalli – fragment 25.	44
28. Taittirija-Upaniszada – Śikszawalli – w normalnym tempie . . .	44
29. Taittirija-Upaniszada – Śikszawalli – podsumowanie	47

Płyta 3	49
01. Taittiriya-Upaniszada – Anandawalli – wprowadzenie	49
02. Taittiriya-Upaniszada – Anandawalli – fragment 1	50
03. Taittiriya-Upaniszada – Anandawalli – fragment 2	51
04. Taittiriya-Upaniszada – Anandawalli – fragment 3	51
05. Taittiriya-Upaniszada – Anandawalli – fragment 4	52
06. Taittiriya-Upaniszada – Anandawalli – fragment 5	53
07. Taittiriya-Upaniszada – Anandawalli – fragment 6	54
08. Taittiriya-Upaniszada – Anandawalli – fragment 7	55
09. Taittiriya-Upaniszada – Anandawalli – fragment 8	55
10. Taittiriya-Upaniszada – Anandawalli – fragment 9	56
11. Taittiriya-Upaniszada – Anandawalli – fragment 10	57
12. Taittiriya-Upaniszada – Anandawalli – fragment 11	57
13. Taittiriya-Upaniszada – Anandawalli – fragment 12	58
14. Taittiriya-Upaniszada – Anandawalli – fragment 13	59
15. Taittiriya-Upaniszada – Anandawalli – fragment 14	59
16. Taittiriya-Upaniszada – Anandawalli – fragment 15	60
17. Taittiriya-Upaniszada – Anandawalli – fragment 16	60
18. Taittiriya-Upaniszada – Anandawalli – fragment 17	61
19. Taittiriya-Upaniszada – Anandawalli – fragment 18	62
20. Taittiriya-Upaniszada – Anandawalli – fragment 19	62
21. Taittiriya-Upaniszada – Anandawalli – fragment 20	62
22. Taittiriya-Upaniszada – Anandawalli – fragment 21	63
23. Taittiriya-Upaniszada – Anandawalli – w normalnym tempie	63
24. Taittiriya-Upaniszada – Anandawalli – podsumowanie	66

Płyta 4	69
01. Taittirija-Upaniszada – Briguwalli – wprowadzenie	69
02. Taittirija-Upaniszada – Briguwalli – fragment 1	69
03. Taittirija-Upaniszada – Briguwalli – fragment 2.	70
04. Taittirija-Upaniszada – Briguwalli – fragment 3	71
05. Taittirija-Upaniszada – Briguwalli – fragment 4.	71
06. Taittirija-Upaniszada – Briguwalli – fragment 5	72
07. Taittirija-Upaniszada – Briguwalli – fragment 6.	73
08. Taittirija-Upaniszada – Briguwalli – fragment 7	74
09. Taittirija-Upaniszada – Briguwalli – fragment 8.	75
10. Taittirija-Upaniszada – Briguwalli – fragment 9.	76
11. Taittirija-Upaniszada – Briguwalli – fragment 10	76
12. Taittirija-Upaniszada – Briguwalli – fragment 11	77
13. Taittirija-Upaniszada – Briguwalli – fragment 12	77
14. Taittirija-Upaniszada – Briguwalli – fragment 13	78
15. Taittirija-Upaniszada – Briguwalli – fragment 14	78
16. Taittirija-Upaniszada – Briguwalli – w normalnym tempie	79
17. Taittirija-Upaniszada – Briguwalli – podsumowanie	81

Płyta 1

01. Wprowadzenie

Om Śri Sai Ram!

Studio Nagrań w Praśanti Nilajam, przy współpracy z Radiem Sai Global Harmony, ma przyjemność przedstawić płytę powstałą w oparciu o książkę zatytułowaną *Weda Puśpandźali*, dostępną w księgarni w Praśanti Nilajam.

Wielbiciele przybywający do Praśanti Nilajam z pewnością zauważyli, że każda ważna uroczystość czy boski dyskurs rozpoczyna się tu od intonowania Wed. Ostatnio podczas darśanów, zwłaszcza popołudniowych, śpiewanie Wed stało się zwyczajem. Swami siedzi w swym fotelu i zanurzony w błogostanie słucha wedyjskich hymnów. Czym są te hymny? Jakie jest ich znaczenie? Dlaczego Swami przywiązuje do nich tak wielką wagę? Postaramy się odpowiedzieć na wiele pytań, jakie mogą zrodzić się w umysłach Słuchaczy, zwłaszcza tych, którzy dotąd nie zetknęli się z tekstami wedyjskimi.

Zawartość płyty jest następująca:

- na początku umieszczamy krótkie, ogólne wprowadzenie w Upaniszady i zawarte w nich nauki,
- następnie prezentujemy w zwolnionym tempie wybrane fragmenty różnych Upaniszad wraz z poprzedzającym je ogólnym wprowadzeniem w ich treść. Po każdym takim fragmencie przedstawiamy jego tłumaczenie i ewentualnie dodatkowe wyjaśnienia,
- dalej prezentujemy wszystkie fragmenty w normalnym tempie, a po ich zakończeniu przedstawiamy uwagi końcowe.

W ten sposób zachowujemy porządek książki *Weda Puśpandźali*. Wierzmy, iż taka prezentacja tekstów wedyjskich jest czymś wyjątkowym. Mamy też nadzieję, że spotka się z akceptacją Słuchaczy i przyniesie im wiele pożytku. Zanim przejdziemy do poszczególnych fragmentów, chcielibyśmy przypomnieć, czym są Upaniszady.

Przede wszystkim pragniemy zwrócić uwagę na to, że Upaniszady mają tysiące lat. Uчени nieustannie spierają się o czas ich powstania,

lecz my nie zamierzamy tego rozstrzygać, ponieważ dużo bardziej istotne jest ich przesłanie. By głębiej zrozumieć istotę tego przesłania, warto choć trochę dowiedzieć się o Wedach i ich związku z Upaniszadami. Zaczniemy od Wed. Bhagawan Baba mówi, że Wedy to najstarsze pisma religijne stanowiące bezcenną skarbnicę mądrości. To, co obecnie śpiewa się jako Wedy, jest w istocie kompilacją fragmentów najwyższej wiedzy, jaka została objawiona mędrcom podczas medytacji. Te boskie objawienia, niektóre bardziej niezwykle, inne mniej, zdarzały się różnym ludziom, w różnych czasach i w różnych miejscach. W Wedach unikalne jest to, iż sam tylko dźwięk ich słów niesie w sobie tak potężną moc, że nawet słuchanie ich bez zrozumienia tekstu wzbudza w słuchaczu wibracje, które bardzo silnie nań oddziałują. Objawienia gromadzone przez długi czas zostały sklasyfikowane w czterech Wedach. Wedy zawierają teksty podstawowe oraz różnorodne teksty dodatkowe. Te, które powstały później, mają charakter bardziej filozoficzny. Ponieważ pojawiły się na końcu, określa się je słowem *wedanta*, co znaczy „zakończenie Wed”. *Wedanta* składa się głównie z tekstów nazywanych Upaniszadami. Innymi słowy, Upaniszady są zwieńczeniem Wed. Istnieje wiele Upaniszad, ale dziesięć z nich uczeni uznali za najważniejsze. Niniejsza płyta zawiera fragmenty dwóch Upaniszad. Swami często objaśnia znaczenie słowa *upaniszad*. Dosłownie znaczy ono „siedzieć blisko”. Kto siedzi blisko kogo? Uczeń siedzi blisko guru. Co z tego wynika? Uczeń przyswaja mądrość i doznaje oświecenia. Takie jest znaczenie zewnętrzne. W głębszym sensie znaczy to, że człowiek powinien nieustannie trwać w kontakcie ze swą prawdziwą, wewnętrzną jaźnią. Swami często przypomina nam, że każdy człowiek jest ucieleśnieniem odwiecznej atmy. Można powiedzieć, że atma zakryta jest płaszczem ciała i umysłu. Atmę okrytą ciałem i umysłem określa się słowem *dźiwatma*. Upaniszady pomagają dźiwatmie ruszyć na wyprawę odkrywczą. Co ma do odkrycia dźiwatma? Powinna ona odkryć swą prawdziwą naturę. Jaka jest jej prawdziwa natura? Prawdziwą naturą dźiwatmy jest czysta, niczym nie przesłonięta, bezforemna, nieskończona atma. Jak powiedział profesor Radhakrishnan: „Atma jest tym, co pozostaje wówczas, gdy dźiwatma odrzuci wszystko, co nie jest prawdziwą jaźnią”. *Sadhana* to proces, w którym dźiwatma zrzuca z siebie wszystkie niepotrzebne warstwy skrywające atnę.

Zanim przejdziemy do prezentacji poszczególnych Upaniszad, pragniemy przypomnieć, że przedstawiają one najwyższą prawdę, której wartość potwierdzają uczeni z całego świata. Profesor Radhakrishnan przytacza greckiego filozofa Plotyna, który dawno temu odkrył, że: „Ten, kto pragnie zgłębić naturę boskiego umysłu, musi spojrzeć głęboko w naturę swej własnej duszy, w najbardziej boską część siebie. Musi najpierw odrzucić ciało, potem niższą duszę, która stwarza ciało, następnie wszystkie zmysły, pragnienia, emocje oraz wszelkie nieistotne, podlegające śmierci elementy. To, co pozostaje, jest częścią tego, co nazywamy odzwierciedleniem boskiego umysłu, emanacją boskiego światła”. Nikt nie zaprzeczy, że słowa te wyrażają esencję prawdy zawartej w Upaniszadach. Niemniej jednak faktem jest, że Upaniszady przewyższają wszelkie inne przekazy pod względem głębi i wnikliwości. Nie chodzi tu o to, żeby umniejszać znaczenie innych tradycji filozoficznych, ale o to, by zauważyć historyczny fakt, a mianowicie, że w starożytnych Indiach poszukiwanie wewnętrznej jaźni stanowiło drogę życia bardzo wielu osób. Mówił o tym Max Mueller, do którego Swami często nawiązuje: „To naprawdę zdumiewające, że wedanta została opracowana przez niestrudzonych i nieustraszonych myślicieli żyjących w Indiach przed tysiącami lat. Jej myśl, jak górująca nad wszystkim wieża gotyckiej katedry, do tej pory wprawia nas w stan zachwyty. Żaden z naszych filozofów, włącznie z Heraklitem, Platonem, Kantem czy Heglem, nie zbudował takiej wieży. Na początku była niepodzielona jedność i na końcu też będzie niepodzielona jedność, niezależnie od tego, czy nazwiemy ją atmanem czy brahmanem”.

Obecnie przechodzimy do prezentacji hymnów wedyjskich. Przedstawiamy teraz pierwszą część *Wedy Puśpañdzali*, którą stanowi *Ganapati prarthana* czyli modlitwa do Pana Ganeszy oraz *Ganapati prarthana gana-pata* i *Ganapati Atharwa śirszam*.

02. Ganapati prarthana – fragment 1

OM. Ganana'am tła ganapatigum hawamahe kawimkawinamupamaśrawaśtamam. Dźjeśtaradźam bramhanam bramhanaspada'a na szrinwannodibhissida sadanam¹.

¹ Teksty hymnów zapisano fonetycznie w celu ułatwienia jak najwierniejszego ich powtarzania.

Zwracam się do ciebie, panie półbogów, który usuwasz przeszkody. Jesteś wszechwiedzący – masz pełną wiedzę; wiesz więcej, niż ktokolwiek inny. Przybywam do ciebie, rozpoznawszy twoją wielkość. Jesteś władcą władców. Jesteś samym brahmanem. Pragnę przejednać cię śpiewaniem hymnów pochwalnych. Wielbię cię za spełnienie moich pragnień. Jesteś najwyższym skarbem wśród skarbów. Darzysz swoich wielbicieli skarbem pożywienia i skarbem mądrości.

03. Ganapati prarthana – fragment 2

Prano dewi saraswati wadźebharwadźeniwati. Dhinamawetrijawato. Ganeszaja namaha. Saraswatji namaha. Śri gurubhjo namaha. Hari OM.

Przywołujemy Saraswati, boginię mowy. Oby była z nas zadowolona, oby pobudziła nasz intelekt (w celu poprawnego intonowania hymnów). Składamy pokłony Panu Ganeszy, Saraswati i Śri Guru.

04. Procedury intonowania mantr

Mantry można intonować na różne sposoby. Podstawowa, prosta procedura intonowania to tak zwana samhita-pata. Oprócz niej istnieją cztery odmienne procedury, z których jedna to gana-pata. Polega ona na tym, że trzy kolejne słowa w wierszu powtarza się w następujący sposób: 1221 123 321 123. Procedura gana-pata jest najtrudniejsza spośród wszystkich innych; wymaga bardzo silnej koncentracji i mistrzowskiej praktyki, ale tworzy bardzo silne wibracje spowodowane specjalnym rytmem. Obecnie wysłuchamy *Ganapati prarthany gana-patam*.

05. Ganapati prarthana gana-patam

Om. Ganana'am tła tła ganana'am ganana'am tła ganapatim ganapatim tła ganana'am ganana'am tła ganapatim.

Tła ganapatim ganapatim tła tła ganapatigum hawamahe hawamahe ganapatim tła tła ganapatigum hawamahe. Ganapatigum hawamahe hawamahe ganapatim ganapatigum hawamahe kawim kawigum hawamahe ganapatim ganapatigum hawamahe kawim. Ganapatimiti gana patim'm.

Hawamahe kawim kawigum hawamahe hawamahe kawim kawinankawinam kawigum hawamahe hawamahe kawinkawinam.

Kawinkawinankawinam kawinkawim kawinamupamaśrawastamam upamaśrawastamankawinam kawinkawim kawina-mupamaśrawastamam.

Kawinamupamaśrawa stamamupamaśrawastamam kawinan kawinam upamaśrawastamam. Upamaśrawastamam itjupamaśrawaha tamam'm.

Dźještaradžam bramhanam bramhanam dźještaradžam dźještaradžam bramhanam bramhano bramhano bramhanam dźještaradžam dźještaradžam bramhanam bramhanaha. Dźještaradžamiti dźještaradžam'm.

Bramhanam bramhano bramhano bramhanam bramhanam bramhanaspate pate bramhano bramhanam bramhanam bramhanaspate.

Bramhanaspate pate bramhano bramhanaspata apate bramhano bramhanaspata'a. Pata'a pate pata'a no na apate pata anaha.

Ano na a naś śrinwan ćrinwanna ana śśrinwan. Naśśrinwan ćrinwannona śrinwannodibhi rodibhiśśrinwannona śrinwannodibhihi.

Śrinwannodibhi rodibhiśśrinwan ćrinwannodibhissida sidodibhi śśrinwan ćrinwannodibhissida.

Odibhissida sidodibhi rodibhissida sadanagum sadanagum sidotibhi rodibhissida sadanam. Utibhiritjuti bhihi.

Sidasadanagum sadanagum sida sida sadanam. Sadanamiti sadanam.

Prano nah praprano dewi dewi nah praprano dewi. No dewi dewi no no dewi saraswati saraswati dewi no no dewi saraswati.

Dewi saraswati saraswati dewi dewi saraswati wadźebhirwadźebhissaraswati dewi dewi saraswati wadźebhihi.

Saraswati wadźebhirwadźebhissaraswati saraswati wadźebhirwadźiniwati wadźiniwati wadźebhissaraswati saraswati wadźebhirwadźiniwati.

Wadźebhirwadźiniwati wadźiniwati wadźebhir wadźebhirwadźiniwati. Wadźiniwatiti wadźini'i wati'i.

Dhinamawitrijawitrija dhinam. Dhinamawitrijawatwa watwawitrija dhinam dhinamawitrijawato. Awitrijawatwawatwawitrijawitrijawato. Awatwitjawato.

06. Ganapati Atharwa śirszam – wstęp

Riszi Atharwan, który uzyskał darśan – osobiste doświadczenie Pana Ganeszy, przekazał je nam w postaci hymnu, abyśmy mogli czerpać z jego bezpośredniego doznania. Jest w zwyczaju wzywać imię Pana Ganeszy przed rozpoczęciem każdej czynności. Riszi Atharwan pisze:

07. Ganapati Atharwa śirszam – fragment 1

OM. Namaste ganapataje. Tłamewa pratjakszam tattwamasi. Tłamewa kewalam kartasi. Tłamewa kewalam dhartasi. Tłamewa kewalam hartasi. Tłamewa sarwam kalwidam bramhasi. Tłam sahcadatmasi nitjam.

O, Panie Ganeszo! Z głębi mego serca składam ci hołd. Panie bóstw-ganów, ty jesteś pierwotnym przejawieniem brahmana; to ty stworzyłeś cały wszechświat, tylko ty możesz go podtrzymywać, tylko ty możesz go unicestwić. Niewątpliwie jesteś wszechpotężnym, najwyższym Bogiem, zaprawdę jesteś atmą.

08. Ganapati Atharwa śirszam – fragment 2

Rutam waćmi. Satjam waćmi.

Wypowiadam szlachetne słowa, mówię prawdę.

09. Ganapati Atharwa śirszam – fragment 3

Awa tlam mam. Awa waktaram'm. Awa śrotaram'm. Awa dataram'm. Awa dhataram'm. Awanućanamawa śiszjam. Awa paścjatta'ate. Awa purasta'ate. Awottaratta'ate. Awa dakszinatta'ate. Awa ćordhwatta'ate. Awadharatta'ate. Sarwato mam pahi pahi samantad.

Ochraniaj mnie, ochraniaj tego, który cię sławi, ochraniaj wszystkich, którzy usłyszczą o twojej życzliwej naturze. Ochraniaj mnie – tego który cię czci, ochraniaj wszystkich uczniów pobierających nauki, chroń mnie od przeszkód pojawiających się ze wschodu, zachodu, północy i południa, które mogłyby zakłócić rytuał. Chroń mnie także od góry i od dołu; chroń mnie ze wszystkich stron.

10. Ganapati Atharwa śirszam – fragment 4

Tłam wanmajastwam ćinmajaha. Tłamanadamajastwam bramhamajaha. Tłam satćidanandadwitijo si. Tłam pratjaksam bramhasi. Tłam gnianamajo wignianamajo si.

Ty jesteś panem mowy. Jesteś radością i nieśmiertelną świadomością. Jesteś prawdą, świadomością i błogością – jesteś jednym bez wtórego, jesteś prawdziwie boski. Jesteś wiedzą doczesną i najwyższą mądrością.

11. Ganapati Atharwa śirszam – fragment 5

Sarwam dżagadidam tłatto dżajate. Sarwam dżagadidam tłattasteszthati. Sarwam dżagadidam tłaje lajameszjati. Sarwam dżagadidam tłaji pratjeti. Tłam bhumirapo nalo nilo nabhaha. Tłam ćatłari wa'akpadani.

Cały wszechświat wyłania się z ciebie. Ty podtrzymujesz jego istnienie. Cały wszechświat wraca do ciebie. To ty jesteś ziemią, wodą, ogniem, powietrzem i niebem. Jesteś czterema rodzajami mowy i źródłem dźwięku.

12. Ganapati Atharwa śirszam – fragment 6

Tłam gunatrajatitaha. Tłam awasthatrajatitaha. Tłam dehatrajatitaha. Tłam kalatrajatitaha. Tłam muladharasthito si nitjam. Tłam śaktitratmakaha. Tłam jogino dhjajanti nitjam. Tłam bramha tłam wisznustłam rudrastłam indrastłam agnistłam wajustłam surjastłam ćandramastłam bramha bhur bhuwah suwarum. Ganadi'im purwamućarja warnadi'im stadanantaram. Anuswarah parataraha. Ardhi'indulasitam. Tarenarudham. Etattawa manuswarupam.

Ty trwasz ponad trzema gunami i ponad trzema stanami świadomości. Jesteś wolny od trzech ciał. Trwasz ponad przeszłością, terażniejszością i przyszłością. Zawsze przebywałeś w czakrze muladhara. Jesteś ucieleśnieniem trzech mocy, przedmiotem medytacji mędrców. Jesteś stwórcą, tym, który podtrzymuje stworzenie, i tym, który je unicestwia. Jesteś panem trzech światów, panem ognia, powietrza, słońca i księżyca. Wszystko zawierasz w sobie i wszystko przenikasz.

13. Ganapati Atharwa śirszam – fragment 7

**Gakarah pu'urwarupam. Akaro madhजारupam. Anuswara-
ścja'antjarupam. Binduruttararupam. Nadah sandhanam. Sagumhita
sandhihi. Saisza ganeszawidja. Ganaka ruszih. Nićradgajatrićhandaha.
Ganapatirdewata. Om Gam Ganapataje Namaha.**

(Po opisaniu cech i kosmicznych przymiotów Pana Ganeszy riszi Atharwan przedstawia świętą mantrę, która ma moc przywołania boskiej postaci Pana Ganeszy, a mianowicie): należy wypowiedzieć sylabę GA, a po niej NA. Tę jednowyrazową mantrę wzmacnia pranawa, czyli świętą mantra OM. Dla uproszczenia riszi Atharwan przedstawia to w łatwiejszy sposób. GA stanowi pierwszą część, NA środkową i końcową. AM powstaje przez połączenie OM z poprzednią sylabą, a w rezultacie wszystkie one tworzą święte słowo. Mantra ta, jeśli jest wymawiana poprawnie, ma moc przywołania boskiego Pana Ganeszy. Mędrzec, który otrzymuje tę mantrę to ganaka, jej rytmiczne metrum to nićrad-gajatri, zaś jej bóstwem jest Ganapati. OM GAM GANAPATI, składam ci pokłony. (Wielbiciel wymawiający to słowo powinien pokłonić się przed Panem Ganeszą).

14. Ganapati Atharwa śirszam – fragment 8

**Ekadantaja widmahe wakratundaja dhimahi. Tanno dantih
praćodaja'ate.**

Medytuję o Bogu w postaci słonia z jednym kłem i zakręconą trąbą. Oby darzył mnie wiedzą i inspirował. (Jest to mantra Ganesza Gajatri).

15. Ganapati Atharwa śirszam – fragment 9

Ekadantam ćaturhastam pašamankuśadharinam. Radam ća waradam hastair bebhranam muszekadhwađam. Raktam lambodaram śurpa karnakam raktawasasam. Raktagandhanuliptangam raktapuspa-ir supudđitam. Bhaktanukampinam dewam dđagat karanam acjutam. Awirbhutam ća srisztjadu prakrute'eh puruszatparam. Ewam dhjajeti jo nitjam sa jogi joginam waraha.

(W powyższej śloce przedstawiona jest forma Pana Ganeszy posiadająca określone cechy, tak zwana sađuna). Oddaje hołd Bogu o głowie słonia posiadającego jeden kieł z prawej strony oraz cztery ręce. Jego górna prawa ręka trzyma powróż, a górna lewa – kij do poganiania. Na jego proporcu widnieje mysz będąca jego wierzchowcem. Ma krwisto-czerwony kolor i wydęty brzuch. Posiada uszy słonia i nosi czerwoną szatę. Nasmarowany jest czerwoną pastą sandałową i przystrojony czerwonymi kwiatami. Zawsze błogosławi swoich wielbicieli; on istniał, zanim powstał kosmos. Trwa ponad prakriti i puruszę; jest stwórcą wszystkiego. Ten, kto nieustannie o nim medytuje, jest najwyższym joginem.

16. Ganapati Atharwa śirszam – fragment 10

Namo wratapataje. Namo ganapataje. Namah pramathapataje. Namaste asto lambodarajekadantaja wignianaśine śiwasutaja waradamurtaje namaha.

Oddaję cześć Tobie, panu wszystkich bogów, ganów i istot. Oddaję cześć Bogu o wydętym brzuchu i głowie słonia z jednym kłem, który unicestwia wszelkie przeszkody; oddaję cześć synowi Śiwy, boskiemu Panu, który darzy dobrodziejstwami. Składam Ci pokłon.

Zakończyliśmy przedstawianie *Ganapati prarthany* i innych hymnów do Pana Ganeszy wraz z ich tłumaczeniem, intonowanych w zwolnionym tempie. Teraz prezentujemy ponownie *Ganapati prarthanę* oraz *Ganapati Atharwa śirszam* w normalnym tempie.

17. Ganapati prarthana i Ganapati Atharwa śirszam – w normalnym tempie

OM. Ganana'am tła ganapatigum hawamahe kawimkawinamu-pamaśrawaśtamam. Dźjeśtaradžam bramhanam bramhanaspada'a na szrinwannodibhissida sadanam.

Prano dewi saraswati wadźebharwadźeniwati. Dhinamawetrijawato. Ganeszaja namaha. Saraswatji namaha. Śri gurubhjo namaha. Hari OM.

OM. Namaste ganapataje. Tłamewa pratjakszam tattwamasi. Tłamewa kewalam kartasi. Tłamewa kewalam dhartasi. Tłamewa kewalam hartasi. Tłamewa sarwam kalwidam bramhasi. Tłam sahcadatmasi nitjam.

Rutam waćmi. Satjam waćmi.

Awa tlam mam. Awa waktaram'm. Awa śrotaram'm. Awa dataram'm. Awa dhatararam'm. Awanućanamawa śiszjam. Awa paścjatta'ate. Awa purasta'ate. Awottaratta'ate. Awa dakszinatta'ate. Awa ćordhwatta'ate. Awadharatta'ate. Sarwato mam pahi pahi samantad.

Tłam wanmajastwam ćinmajaha. Tłamanadamajastwam bramhamajaha. Tłam satćidanandadwitijo si. Tłam pratjakśam bramhasi. Tłam gnianamajo wignianamajo si.

Sarwam dźagadidam tlatto dźajate. Sarwam dźagadidam tlatsteszthati. Sarwam dźagadidam tľaje lajameszjati. Sarwam dźagadidam tľaji pratjeti. Tłam bhumirapo nalo nilo nabhaha. Tłam ćatłari wa'akpadani.

Tłam gunatrajatitaha. Tłam awasthatrajatitaha. Tłam dehatrajatitaha. Tłam kalatrajatitaha. Tłam muladharasthito si nitjam. Tłam śaktitratjatmakaha. Tłam jogino dhjajanti nitjam. Tłam bramha tlam wisznustłam rudrastłam indrastłam agnistłam wajustłam surjastłam ćandramastłam bramha bhur bhuwah suwarum. Ganadi'im purwamuććarja warnadi'im stadanantaram. Anuswarah parataraha. Ardhi'indulasitam. Tarenarud-dham. Etattawa manuswarupam.

Gakarah pu'urwarupam. Akaro madhjarupam. Anuswara-ścja'antjarupam. Binduruttararupam. Nadah sandhanam. Sagumhita sandhihi. Saisza ganeszawidja. Ganaka ruszihi. Nićradgajatrićhandaha. Ganapatirdewata. Om Gam Ganapataje Namaha.

Ekadantaja widmahe wakratundaja dhimahi. Tanno dantih
praćodaja'ate.

Ekadantam ćaturhastam pašamankuśadharinam. Radam ća wa-
radam hastair bebhranam muszekadhwađam. Raktam lambodaram
śurpa karnakam raktawasasam. Raktagandhanuliptangam raktapuszpa-
ir supudžitam. Bhaktanukampinam dewam dźagat karanam aćjutam.
Awirbhutam ća srisztjadu prakrute'eh puruszatparam. Ewam dhajeti jo
nitjam sa jogi joginam waraha.

Namo wratapataje. Namo ganapataje. Namah pramathapataje.
Namaste asto lambodarajekadantaja wignianaśine śiwasutaja warada-
murtaje namaha.

18. Ganapati prarthana i Ganapati Atharwa śirszam – podsumowanie

Rozważmy nieco głębiej znaczenie modlitwy do Pana Ganeszy. Śpiewanie Wed zawsze rozpoczyna się oddawaniem czci i wysławianiem Pana Ganeszy. Przywykliśmy do przywoływania imienia Ganeszy przed rozpoczęciem każdego przedsięwzięcia. Wielokrotnie mogliśmy to zaobserwować w Praśanthi Nilajam. Jakie jest wewnętrzne znaczenie tej praktyki? Wyjaśnił to Swami. Dla prawie wszystkich z nas Ganesza jest bogiem o specyficznej postaci, a mianowicie o głowie słonia i korpusie człowieka z czterema rękami. Opisuje się go jako syna Śiwy, a o jego dziwnej postaci mówią różne legendy. Wszystko to stanowi symbolikę związaną z rytuałami, za którą kryje się głębsze znaczenie. Nawiasem mówiąc, uczeni zauważyli, że rytuały często mają związek z filozofią stanowiącą ich istotne podłoże. My też spojrzymy z tej perspektywy – położymy nacisk raczej na aspekty filozoficzne, a nie na szczegóły związane ze stroną rytualną. Zaczniemy od pytania, po co przypisywać Bogu jakąkolwiek postać, skoro jest On w istocie pozbawiony formy. Odpowiedzi na to pytanie udzielił Kriszna, ale również i Swami. Zasadniczą przyczyną jest tu ludzka psychika. Zwykłym ludziom trudno jest medytować o nieskończonym i bezforemnym. Dlatego też w starożytnych Indiach osobom znajdującym się na wczesnych etapach duchowej ewolucji zalecano wyobrażanie sobie, że Bóg posia-

da postać. Jak mawia Swami, gdy ktoś wskazuje nam palcem pewien przedmiot, najpierw patrzymy na palec, a potem kierujemy wzrok na wskazywany przedmiot. Bóg posiadający formę – mówi Swami – jest jak palec wskazujący, jak drogowskaz. Gdy już spełni swą rolę, przestaje być niezbędnym. Jednakże przeniesienie uwagi z palca na wskazywany przedmiot wymaga wiele wysiłku. Oddawanie czci Bogu posiadającemu formę Swami porównuje też do używania koła podczas nauki pływania. Gdy uczeń nauczy się samodzielnie pływać, nie potrzebuje już koła. W dziedzinie duchowości znaczy to, że w człowieku musi najpierw dojrzeć bhakti, czyli miłość do Boga posiadającego formę, zanim zacznie on poszukiwać Boga bezforemnego. Z kolei pojawia się pytanie, po co tyle różnych form. Odpowiedź daje Swami. Zasadniczo jest to kwestia pełnej swobody wyboru. Baba ujmuje to następująco: „Mieszkańcy Zachodu pytają, dlaczego stwarzamy różne imiona i formy, skoro Bóg jest tylko jeden. Sądzą oni, że wystarczyłoby jedno imię i jedna forma. Starożytni Hindusi zawsze pragnęli żyć w bliskości Boga. Dlatego wymyślali różne imiona, które opisywały różne Jego aspekty. Każdy nadawał Bogu takie imię, jakie przynosiło mu największą radość. Nie jest właściwe zalecanie jednolitości. Bóg mieszka i promieniuje w każdym sercu, a zatem każdy człowiek, w zależności od własnego wyobrażenia Boga, ma prawo wybrać ten szczególny Jego aspekt, który najsilniej do niego przemawia.

Ufamy, że to, co tu powiedziano, wyjaśnia, w jaki sposób jedność Boga oraz różnorodność Jego imion i form mogą współistnieć. Wracając do Pana Ganeszy, nie będziemy analizować jego niezwyklej formy, która jest połączeniem słonia i człowieka – Swami omawiał to wielokrotnie. Skupimy się natomiast na tym, dlaczego ludzie modlą się do Ganeszy na początku każdego większego przedsięwzięcia. Podstawą jest tu założenie, że żadne przedsięwzięcie nie może się powieść bez uprzedniego odwołania się do Boga i wypowiedzenia modlitwy. Starożytni Hindusi zdawali sobie sprawę z tego, że gdyby podać proste zalecenie: zawsze zaczynaj od modlitwy do Boga, zostałoby ono szybko zapomniane. Stworzono więc specjalny rytuał, a Bogu, do którego należy się modlić, nadano wyjątkową postać. Bogiem tym jest Winajaka, inaczej nazywany Ganeszą albo Ganapatim. Ponadto podkreślono, że Winajaka jest szczególnie szczodry w usuwaniu przeszkód, jakie mogłyby zagrozić

rozpoczynanemu przedsięwzięciu. Dzięki takiemu podejściu zwykli ludzie nigdy nie zaniebdywali wypowiedzania modlitwy przed rozpoczęciem jakiegokolwiek działalności.

A co znaczy imię Winajaka? Również i to Swami wyjaśnił. Mówi On, że słowo *winajaka* składa się z dwóch części: *wi* oraz *najaka*. *Najaka* to pan albo przywódca, zaś *winajaka* to ten, kto nie ma nad sobą pana ani przywódcy. Kto to taki? Oczywiście – Bóg! Wszystko to w praktyce znaczy, że oddawanie czci Winajace czy Ganeszy, niezależnie od tego, jak go nazwiemy, sprowadza się do wielbienia Boga. Mamy nadzieję, że wyjaśniliśmy, dlaczego wszystkie przedsięwzięcia zaczynają się od modlitwy do Ganeszy, który jest tożsamy z Winajaką będącym nikiem innym, jak wszechmogącym Bogiem.

Zakończyliśmy przedstawianie hymnów do Pana Ganeszy.

19. Narajana-Upaniszada – wprowadzenie

Teraz zaprezentujemy wyjątki z różnych Upaniszad rozpoczynając od *Narajana-Upaniszady*. Przedstawimy pięć śłok, czyli hymnów, głoszących chwałę Pana Narajany.

Narajana nie jest imieniem jednego z bogów hinduizmu, lecz imieniem najwyższej boskości, imieniem Boga wszechmocnego i wszechobecnego. Jak Swami często powtarza, boskich imion jest wiele, ale Bóg jest jeden i jest On wszechobecny. Narajana to jedno z wielu imion, jakimi mędrcy starożytnych Indii nazywali Boga.

Upaniszady głoszą kilka fundamentalnych prawd. Pierwsza z nich mówi:

**TO, CO JEST WIECZNE, TRWA PONAD TYM, CO STWORZONE.
TO, CO JEST WIECZNE, ISTNIEJE ZAWSZE; NIE POWSTAJE ANI
NIE ULEGA UNICESTWIENIU.**

Druga prawda wynika z pierwszej:

TO, CO JEST PRZEMIJAJĄCE, NIE MOŻE BYĆ WIECZNE.

Trzecia prawda głosi:

**TO, CO JEST PRZEMIJAJĄCE, NIE JEST W STANIE POSTRZEGAĆ
TEGO, CO WIECZNE.**

To jest bardzo ważne stwierdzenie. Swami często przypomina, że człowiek stanowi połączenie trzech aspektów – ciała, umysłu i atmy. Ciało to mikrokosmos będący częścią materialnego wszechświata. Ciało jest przemijające. Umysł indywidualny stanowi część umysłu kosmicznego zwanego w sanskrycie hiranjagarbhą. Umysł też jest przemijający, jako że podlega procesowi stworzenia. Atma jest wieczna. Zatem przesłanie jest zrozumiałe: Boga nie można postrzegać ani za pomocą ciała, ani nawet za pomocą potężnego umysłu. Jedynie sercem można doznawać Boga. W takim razie jaka jest rola ciała i umysłu? Po co otrzymaliśmy je od Boga? To również wyjaśnia Swami. Mówi on, że rolą ciała i umysłu jest służyć atmie. Innymi słowy, powinniśmy żyć zgodnie z zaleceniami atmy. Na tym polega przestrzeganie atmadharmy, o czym Swami tak często mówi. Wówczas będziemy mogli postrzegać Boga.

Praktyczne wskazówki? Tak, Swami daje nam takie wskazówki, a mianowicie: unikaj niewłaściwego towarzystwa; przebywaj w dobrym towarzystwie; we wszystkim dostrzegaj dobro; bądź dobry i czynь dobro.

Zwykle sądzimy, że wiemy, czym jest dobro. Wiemy, ale tylko w ograniczonym zakresie. W swoim dyskursie wygłoszonym w 2003 roku z okazji Bożego Narodzenia Swami podał najwyższą definicję dobra. Otóż dobrem jest to, co umożliwia człowiekowi uwolnienie się od więzów doczesności i postrzeganie Boga. Wszystko, co temu przeszkadza, jest niewłaściwe, nawet jeśli na pierwszy rzut oka wydaje się dobre. W szczególności złudzenia należą do tej kategorii. Złudzenie powstaje wówczas, gdy zmysły, ciało i umysł działają bez świadomości atmy, w wyniku czego powstaje wrażenie, że to, co przemijające, jest wieczne. Na przykład: ludzie pragną sławy, ponieważ sądzą, że sława uczyni ich nieśmiertelnymi. Nie, nie uczyni! Podczas Bożego Narodzenia w 2003 roku Swami powiedział, że prawdziwa sadhana to taka praktyka duchowa, która umożliwia rozproszenie złudzenia.

Prezentujemy pięć wybranych śłok *Narajana-Upaniszady*, które przekazują jej istotę, wraz z ich tłumaczeniem. Są to hymny oddające cześć Panu Narajanie, wszechmocnemu Bogu, którego wielbią wyznawcy różnych religii, chociaż nazywają Go różnymi imionami. Religii jest wiele, ale Bóg jest jeden. Swami powiada, że prawda jest jedna, lecz uczeni opisują ją na różne sposoby.

Zapraszamy do doświadczania błogości, jaką niesie w sobie *Narajana-Upaniszada*.

20. Narajana-Upaniszada – fragment 1

Ada puruszo ha waj narajeno kamajata pradźah sredźejeti. Narajenat pranodźajate. Manah sarwendrijani ća. Kham wajur dźjotirapah pruthiwi wiszwasja dharini. Narajenad bramha dźajate. Narajenad rudro dźajate. Narajenad indro dźajate. Narajenad pradźapatajah pradźajante. Narajenad dwadaśaditja rudra wasawa sarwani ća ćandagumsi. Narajenadewa samutpadjante. Narajene prawartante. Narajene pralijante.

Najwyższa osoba – Narajana zapagnął stworzyć istoty. Z Narajany wyłoniła się energia życia – prana, umysł i wszystkie zmysły; powietrze, ogień, woda i ziemia. Wszystkie one połączyły się, tworząc wszechświat. Z Narajany zrodzili się Brahma, wielki Rudra, Indra i wszyscy bogowie. Z Narajany wyłoniło się dwunastu aditjów, jedenastu rudrów, ośmiu wasu, Wedy i wszelka obfitość. Narajana podtrzymuje całe istnienie. Ostatecznie wszystko, co istnieje, łączy się z Narajaną w jedno. Tak mówi pierwsza część Rigwedy.

21. Narajana-Upaniszada – fragment 2

OM. Ada nitjo narajenaha. Bramha narajenaha. Śiwastia narajenaha. Śakrastia narajenaha. Diawapritjuju ća narajenaha. Kalastja narajenaha. Diśastia narajenaha. Urdwastia narajenaha. Adhastia narajenaha. Anthahbahistia narajenaha. Narajena ewedagum sarwam. Jad bhutam jakća bhawjam'm. Niskalo nirandźano nirwikalpo nirakhdźatah śuddho dewa eko narajenaha. Na dwitijo'o śti kaścjete. Ja ewam weda. Sza wisznurewa bhawati sa wisznurewa bhawati.

Narajana jest wiecznością. Brahma jest Narajaną. Siwa jest Narajaną. Indra jest Narajaną. Niebo i ziemia są Narajaną. Czas jest Narajaną. Kierunki świata są Narajaną. Wyższe i niższe światy są Narajaną. Światy wewnętrzne i zewnętrzne są Narajaną. Wszystko jest przejawieniem Narajany. Przeszłość jest Narajaną, przyszłość jest Narajaną. Narajana jest czysty, pełen szczęśliwości, niedwoisty. Nie istnieje nic, co nie byłoby Narajaną. Narajana jest najwyższą jaźnią,

jednym bez drugiego. Oto jest święta wiedza. Narajana i Wisznu przenikają cały wszechświat. Istnieje tylko Narajana. Tak mówi pierwsza część Jadźurwedy.

22. Narajana-Upaniszada – fragment 3

Omitjagre wjaharet. Nama iti paścjat. Narajenaje tjuparesztat. Omitjekakszaram. Nama iti dwe akszare. Narajena jeti pańca'akszarani. Etadwaj narajenasjastakszaram padam. Jo ha waj narajenasjastakszaram padamadhieti. Anapabrawa sarwamajureti. Windate pradżapatjagum rajasposzam gaupatiam. Tato mritatwamaśnute tato mritatwamaśnuta iti. Ja ewam weda.

Należy wypowiedzieć pierwotny dźwięk OM, a dalej słowo namo. Potem następuje medytacja na boskim imieniu Narajany. OM ma jedną sylabę, namo – dwie, a Narajana ma pięć sylab. Te trzy słowa tworzą ośmiosylabową mantrę OM NAMO NARAJENA. Ta ośmiosylabowa mantra jest królową mantr. Ci, którzy ją intonują z głęboką wiarą i oddaniem, zostaną obdarzeni zdrowiem, długim życiem i pomyślnością. Osiągną też boski status Pradżapatego – pana wszystkich istot, nieśmiertelność i samego Narajane. Oto jest święta wiedza. Tak mówi Samaweda.

23. Narajana-Upaniszada – fragment 4

Pratjaganandam bramha puruszam pranawa swarupam. Akara ukara makara jeti. Tanekadha samabharatadetadomiti. Jamuktwa mućjate jogi dżanmasamsarabandanat. Om namo narajenajeti mantropasakaha. Wajkuntha bhuwana lokam gamiszjati. Tadidam param pundarikam wignianaghanam. Tasmata tadidawanmatram. Bramhanjo dewakiputro bramhanjo madhusudanom. Sarwabhutastamekam narajenam. Karanarupamakara parabramhom. Etadatharwasziro jo dhite.

Pranawę – pierwotny dźwięk, tworzą trzy litery: A, U oraz M. Pranawa jest istotą życia. Pranawa jest najwyższą szczęśliwością. Pranawa jest tożsama z najwyższym brahmanem lub atma. Mistrz jogi, który to wie, wielbi pranawę intonując OM, dzięki czemu osiąga wyzwolenie. Taki jogin uwalnia się z więzów narodzin, życia i śmierci.

Ci, którzy z pełną czcią intonują mantrę OM NAMO NARAJENAJA, osiągają wajkuntę – niebo. Narajana jest tożsamy z parabrahmanem. Jego siedzibą jest lotos serca. Wiedza o Panu Narajanie jest wiedzą najwyższą, która lśni blaskiem błyskawicy. Śri Kriszna, syn Dewaki, jest ucieleśnieniem brahmana. Jest on nazywany imieniem Madhusudana. Zamieszkuje wszystkie istoty. Jest przyczyną wszystkiego, ale sam nie ma przyczyny. On jest bezprzyczynową przyczyną wszystkiego. Tak mówi pierwsza część Atharwawedy.

24. Narajana-Upaniszada – fragment 5

Prataradhijano ratrikritam papam naśajati. Sajamadhiyano diwasakratam papam naśajati. Madhjandinamaditjadimukho dhijanah panća patako papataka'at pramućjate. Sarwa weda parajanapunjam labhate. Narajenasajudźjamawapnoti narajena sajudźjamawapnoti. Ja ewam weda. Itjupaniszade.

Ta Upaniszada jest przepięknym klejnotem czterech Wed. Tęgo, kto ją intonuje rano, uwalnia od grzechów popełnionych ostatniej nocy. Tęgo, kto ją intonuje wieczorem, uwalnia od grzechów popełnionych w ciągu dnia. Śpiewana w południe, obraca w proch pięć grzechów głównych. Ci, którzy ją intonują, osiągną zasługi wynikające ze studiowania wszystkich Wed i ostatecznie połączą się w jedno z Narajaną. Oto jest święta wiedza.

Zakończyliśmy prezentację wybranych ślok *Narajana-Upaniszady* w zwolnionym tempie. Obecnie wysłuchamy wszystkich ślok w tej samej kolejności w normalnym tempie.

25. Narajana-Upaniszada – w normalnym tempie

Ada puruszo ha waj narajeno kamajata pradźah sredźejeti. Narajenat pranodźajate. Manah sarwendrijani ća. Kham wajur dźjotirapah pruthiwi wiszwasja dharini. Narajenad bramha dźajate. Narajenad rudro dźajate. Narajenad indro dźajate. Narajenad pradźapatajah pradźajante. Narajenad dwadaśaditja rudra wasawa sarwani ća ćandagumsi. Narajenadewa samutpadjante. Narajene prawartante. Narajene pralijante.

OM. Ada nitjo narajenaha. Bramha narajenaha. Śiwastia narajenaha. Śakrastia narajenaha. Diawapritjuju ća narajenaha. Kalastja narajenaha. Diśastia narajenaha. Urdwastia narajenaha. Adhastia narajenaha. Anthahbahistia narajenaha. Narajena ewedagum sarwam. Jad bhutam jakća bhawjam'm. Niskalo nirandżano nirwikalpo nirakhdżatah śuddho dewa eko narajenaha. Na dwitijo'o Ńti kaŃcjete. Ja ewam weda. Sza wisznurewa bhawati sa wisznurewa bhawati.

Omitjagre wjaharet. Nama iti paŃcjat. Narajenaje tjuparesztat. Omitjekakszaram. Nama iti dwe akszare. Narajena jeti pańća'akszarani. Etadwaj narajenasjastakszaram padam. Jo ha waj narajenasjastakszaram padamadhieti. Anapabrawa sarwamajureti. Windate pradżapatjagum rajasposzam gaupatiam. Tato mritatwamaŃnute tato mritatwamaŃnuta iti. Ja ewam weda.

Pratjaganandam bramha puruszam pranawa swarupam. Akara ukara makara jeti. Tanekadha samabharatadetadomiti. Jamuktwa mućjate jogi dżanmasamsarabandanat. Om namo narajenajeti mantropasakaha. Wajkuntha bhuwana lokam gamiszjati. Tadidam param pundarikam wignianaghanam. Tasmāt tadidawanmatram. Bramhanjo dewakiputro bramhanjo madhusudanom. Sarwabhutastamekam narajenam. Karanarupamakara parabramhom. Etadatharwasziro jo dhite.

Prataradhijano ratrikritam papam naŃajati. Sajamadhijano diwaskratam papam naŃajati. Madhjandinamaditjadimukho dhijanah pańća patako papataka'at pramućjate. Sarwa weda parajanapunjam labhate. Narajenasajudżjamawapnoti narajena sajudżjamawapnoti. Ja ewam weda. Itjupaniszade.

ZakończyliŃmy prezentację wybranych hymnów *Narajana-UpaniŃszady*.

Płyta 2

01. Taittirija-Upaniszada – uwagi ogólne

Teraz zaprezentujemy fragmenty *Taittirija-Upaniszady*, ale przedtem prosimy o wysłuchanie kilku uwag ogólnych o Upaniszadach. Bhagawan Baba mówi: „Upaniszady nie są dziełem ludzkiej inteligencji. Upaniszady to przekaz Boga szeptany człowiekowi na ucho. Upaniszady są prawdziwym autorytetem, gdyż ich chwała jest tożsama z chwałą Wed. Na początku było tysiąc sto osiemdziesiąt Upaniszad, ale z czasem większość z nich uległa zapomnieniu, w rezultacie czego obecnie pozostało ich sto osiem. Trzydzieści z nich osiągnęło wielką popularność z uwagi na głębię i wartość treści, a dziesięciu przypisuje się najwyższy status, ponieważ Śankaraczarja opatrzył je swymi komentarzami. Od ludzi zależy, czy zaprzepaszczą te dziesięć skarbów, czy też uczynią zeń właściwy użytek”.

Taittirija-Upaniszada jest jedną z dziesięciu, które wybrał Adi Śankara. Stanowi część jednej z czterech Wed – Jadźurwedy, która to część znana jest jako Kriszna-Jadźurweda. *Taittirija-Upaniszada* składa się z trzech części zwanych walli: *Śikszawalli*, *Anandawalli* i *Briguwalli*. Pierwsza część dotyczy głównie wiedzy teoretycznej. Ale sama tylko teoria jest bezużyteczna; trzeba bowiem doświadczyć Boga, aby poznać anandę, boską błogość. Ten, kto pozostaje więźniem niewiedzy, nie jest w stanie doświadczać anandy. Zatem pierwszym krokiem w kierunku doświadczenia anandy jest uwolnienie się od niewiedzy; i to zagadnienie jest głównym tematem drugiej części *Taittirija-Upaniszady*. Trzecia jej część przedstawiona jest w formie rozmowy mędrca Waruny ze swym synem Brigu i dotyczy poznania brahmana – Najwyższego.

W swej książce zatytułowanej *Upaniszad Wahini* Swami powołuje się na legendę mówiącą o tym, jak powstała *Taittirija-Upaniszada*. Otóż, mędrzec Wajśampajana nauczał Wed. Nie był zadowolony z jednego ze swych uczniów, Jadźniawalkji, więc kazał mu zwrócić wiedzę, jaką nabył w procesie nauczania. Pod wpływem słów mistrza uczeń zwymiotował zawartość żołądka wraz z otrzymaną od mędrca wiedzą.

Obecni przy tym zdarzeniu trzej inni uczniowie nie chcąc dopuścić do tego, by wiedza uległa zmarnowaniu, zamienili się w kuropatwy zwane w sanskrycie *taittiri*, które zjadły wszystko, co zwymiotował Jadźniawalkja. W ten sposób nabyli wiedzę, którą Jadźniawalkja musiał oddać. Dlatego Upaniszada ta nosi tytuł *Taittirija*.

Od legendy powróćmy teraz do filozofii. O *Taittirija-Upaniszadzie* Swami mówi: „Tematem *Taittirija-Upaniszady* jest brahmawidja, wiedza o brahmanie. Upaniszada ta składa się z trzech części: *Śikszawalli*, *Anandawalli* i *Briguwalli*. Dwie ostatnie części są najważniejsze, ponieważ mówią o brahmadźniane, świadomości brahmana. Pierwsza część, *Śikszawalli*, podaje metody osiągnięcia koncentracji umysłu na jednym przedmiocie. Ale sama tylko koncentracja nie wystarczy, by zerwać więzy z tym, co doczesne, i rozproszyć niewiedzę, której skutkiem jest przywiązanie. Wszystkie zmiany i niepokoje w życiu spowodowane są adźnianą, czyli złudzeniem, niewiedzą. Rozproszenie niewiedzy pociąga za sobą zerwanie więzów i uwolnienie. Gdy znajdujesz się w stojącym pociągu, a po sąsiednich torach przejeżdża inny pociąg, odnosisz wrażenie, że to twój pociąg porusza się. Takie wrażenie jest wynikiem złudzenia. Skieruj uwagę na swój pociąg, a poznasz prawdę. Gdy zaś obserwujesz sąsiedni pociąg, ulegasz złudzeniu. Nie ma potrzeby szukania przyczyny złudzenia, ale trzeba dążyć do tego, by uciec od złudzenia!”.

Później podamy jeszcze wiele fragmentów pochodzących z pism Swamiego i stanowiących dogłębne komentarze do Upaniszad. Teraz zaprezentujemy wybrane wersety z *Śikszawalli*, które poprzedzimy krótkim wprowadzeniem.

02. *Taittirija-Upaniszada* – *Śikszawalli* – wprowadzenie

Żeby docenić głębsze znaczenie *Śikszawalli*, trzeba przenieść się myślą tysiące lat wstecz, do Indii z czasów wedyjskich, kiedy to młodzi uczniowie w wieku od pięciu do osiemnastu lat tworzyli małe grupki i mieszkali wraz ze swoimi nauczycielami, zwanymi guru, w aśramach. Taki aśram nazywano wówczas gurukulam, a uczniów – brahmaćari-nami, czyli poszukującymi najwyższego Boga określanego w sanskrycie

słowem brahman. Guru nauczał ich, prowadził i był ich doradcą. Ucznia nazywano też śiszja, a nauki i rady guru – śiksza. Ponieważ ta część *Taittirija-Upaniszady* mówi o instrukcjach, jakich guru udzielał swym uczniom, nosi tytuł *Śikszawalli*. Czym faktycznie jest poszukiwanie brahmana? Dlaczego ci młodzi ludzie pragnęli poznać wszechmocnego Boga? A jeżeli rzeczywiście poszukiwali Najwyższego, jak to możliwe, że w dorosłym wieku większość z nich zakładała rodziny i zanurzała się w niespokojnym morzu życia rodzinnego? Wyjaśnienia tych kwestii są nam niezbędne, abyśmy mogli głębiej zrozumieć treść i znaczenie Upaniszad.

Zanim przejdziemy do wspomnianych przed chwilą kwestii, musimy uświadomić sobie, jaką ewolucję przeszła ludzka myśl od tamtych czasów do obecnych, by umieścić Upaniszady we właściwym kontekście. Dawno, dawno temu na Ziemi pojawił się człowiek pierwotny. Bardzo dziwiły go różne przedmioty, które widział wokół. Czuł się zarówno przerażony, jak i zafascynowany tym wszystkim, co postrzegał, na przykład błyskawicą czy grzmotem. Szybko doszedł do wniosku, że naturalne zjawiska muszą podlegać czemuś, co nie jest widzialne, zatem różnym takim zjawiskom przyporządkował różne duchowe istoty lub ponadnaturalne siły. I tak w różnych częściach świata plemiona i społeczności zupełnie niezależnie stworzyły koncepcje wielu bóstw – boga deszczu, boga ognia czy boga burzy. Starożytni Hindusi nie byli wyjątkiem – mieszkańcy Indii wierzyli, że różni bogowie sprawują władzę nad pięcioma żywiołami – eterem, powietrzem, ogniem, wodą i ziemią, oraz nad różnymi siłami natury. Nazwali ich dewami. Słowo *dewa* znaczy w sanskrycie „półbóg”. Takie imiona jak Indra, Waruna, Waju, Agni i wiele innych, które często słyszymy w hymnach wedyjskich, są imionami różnych bogów. Wierzono, że bogowie mieszkają w swym własnym świecie zwanym potocznie niebem, które w sanskrycie określa słowo *dewalokam*. Panowało też przekonanie, że świat bogów jest miejscem wiecznej szczęśliwości. Z czasem człowiek wzrastał duchowo, rozwijały się też pod tym względem całe społeczeństwa. Ludzie zaczęli sobie uświadamiać, że musi istnieć coś wyższego, coś co trwa ponad tak zwanymi duchami czy siłami natury. Uczni starożytnych Indii ogłosili, że ponad wszystkim, co istnieje, trwa najwyższy Bóg, i że dewy są niczym innym, jak tylko aspektami Najwyższego, którego w Indiach

nazwano brahmanem albo paramatmą. Idea trwającego ponad wszystkim Boga wszechmocnego, który jest także stwórcą wszechświata, nie występuje jedynie w filozofii czy religii starożytnych Indii, zwanej sanathana dharmą. Wszystkie główne religie świata głoszą istnienie stwórcy, wszechmocnego Boga, który trwa ponad przestrzenią i czasem. Wszystkie religie mówią też o tym, jak być Bogu posłusznym i jak oddawać Mu cześć. Jednak jest coś wyjątkowego w filozofii starożytnych Indii, a mianowicie fakt, że wychodzi ona daleko ponad to, co w innych religiach uważa się za właściwą relację pomiędzy człowiekiem i Bogiem. Wyjątkowość wedanty tkwi w tym, że głosi ona nie tylko prawdę, iż w rzeczywistości nie istnieje nic poza Bogiem, ale też mówi, że człowiek – zniewolony w swym doczesnym życiu przez ciało i umysł, może faktycznie doświadczyć najwyższego stanu istnienia, czyli Boga, i zjednoczyć się z Nim, pod warunkiem dokonania specjalnego wysiłku w tym kierunku. Upaniszady zaś stanowią nadzwyczajną mapę prowadzącą go krok po kroku do tego celu.

Godne uwagi jest to, że Wedy i Upaniszady nie pomijają żadnego elementu stworzenia. Głoszą, że wszystko ma swój cel, gdyż wszystko służy duchowej ewolucji. Mówi o tym Swami Nikhilananda: „W duchowej ewolucji nikt nie może ominąć żadnego etapu. Dlatego też tym, którymi powodują ich naturalne tendencje poszukiwania przyjemności doczesnego życia, Upaniszady dają zalecenia, w jaki sposób wykonywać różne czynności i jak wywiązywać się ze swych obowiązków. Tym, którzy poszukują przyjemności niebiańskich, Upaniszady wskazują rytuały i metody medytacji prowadzące do kontaktu z bogami lub wyższymi mocami. Upaniszady głoszą, że bogowie, ludzie i istoty niższe są od siebie wzajemnie zależne, dla ich wspólnego dobra. Kluczem do szczęścia jest współdziałanie ze wszystkimi istotami, a nie bezwzględna rywalizacja”. To ostatnie stwierdzenie jest być może wyjątkowo aktualne w obecnych czasach, kiedy to człowiek nie tylko zdominował, ale też wyparł wiele gatunków istot żywych. Wracając do wyjątkowości Upaniszad – zawierają one nie tylko instrukcje, jak wykonywać pewne rytuały, ale też wyjaśnienia ich wewnętrzznego znaczenia. Mówią o tym, w jaki sposób człowiek, obecnie zniewolony, może wznieść się na poziom, na którym będzie w stanie doświadczać boskości lub *ostatecznej-ostateczności*, jak profesor Radhakrisznan określa brahmana.

W tym opracowaniu skupimy się przede wszystkim na uniwersalnych aspektach nauk zawartych w Upaniszadach.

Teraz zajmiemy się częścią *Taittirija-Upaniszady* zwaną *Śikszawalli*, w kontekście tego wszystkiego, co zostało powiedziane dotychczas. Stanowi ją seria rad, jakich guru udziela swym uczniom, brahmaćari-
nom, którzy z czasem, gdy staną się głowami rodzin, będą praktykować to, czego nauczyli się podczas pobytu w aśramie, i w ten sposób będą mogli oczyszczać się i stopniowo wznosić pod względem duchowym. Dalsze części tej Upaniszady mówią więcej o ostatecznym celu rozwoju duchowego. O *Śikszawalli* Swami powiedział: „*Śikszawalli* podaje sposoby pokonywania przeszkód, jakie wnoszą przed człowiekiem bogowie, jak również metody osiągnięcia niczym niezakłóconej koncentracji umysłu na jednym”. Swami mówi też, że samo tylko wywiązywanie się z obowiązków głowy rodziny nie wystarczy, by przeżyć ocean życia. Niezbędna jest tu bowiem dalsza praca, o czym mówią następne części *Taittirija-Upaniszady*.

Na tym kończymy wstęp do *Śikszawalli*. Zaprezentujemy teraz wybrane fragmenty tej części *Taittirija-Upaniszady* wraz z ich tłumaczeniami oraz dodatkowymi wyjaśnieniami.

03. Taittirija-Upaniszada – Śikszawalli – fragment 1

Om. Śam no mitrah śam warunaha. Śam no bhawatwarjama. Śam na indro bruhaspatihi. Śam no wisznorurukramaha. Namō bramhane. Namaste wajo. Tāmewa pratjakszam bramhasi. Tāmewa pratjakszam bramha wadisjami. Rutam wadisjami. Satjam wadisjami. Tanmama-watu. Tadwaktaramawatu. Awatu mam. Awatu waktaram'm. OM śantih śantih śantih.

Oby Mitra, Waruna, Arjaman, Indra, Brihaspati i wszechprzenikający Wisznu byli dla nas łaskawi, oby darzyli nas pomyślnością i szczęśliwością. Z czcią i miłością składam pokłony brahmanowi. O, Waju, przed tobą z uwielbieniem chyłę czoła. Zaprawdę, tyś jest widzialną postacią brahmana. Ty jesteś prawością, prawdą i dobrem. Oby wszechprzenikająca istota nazywana Waju chronił mnie. Oby Waju chronił mego nauczyciela. Oby brahman chronił mnie i mego nauczyciela. OM pokój, pokój, pokój.

Mitra, Waruna, Arjamań, Indra, Brihaspati i Wisznu to imiona różnych bogów. Na przykład Brihaspati jest bogiem intelektu. Ten hymn jest modlitwą do różnych bogów o usunięcie przeszkód, jakie uniemożliwiają nabycie duchowej wiedzy. Jest to modlitwa śpiewana przez ucznia, bowiem nie dotyczy ona nauczyciela, który już posiadał duchową mądrość.

04. Taittirija-Upaniszada – Śikszawalli – fragment 2

Śikszam wja'akjasjamaha. Warnaswaraha. Matra balam. Sama santanaha. Itjuktaśśi'ikszadhjajaha.

Obecnie wyjaśniamy zasady fonetyki dotyczące dźwięku, akcentu, wysokości tonu, siły głosu, modulacji i połączenia liter.

Hymn ten mówi o tym, że prawidłowa wymowa oraz intonacja są istotne, ponieważ decydują o znaczeniu. Nie może tu być żadnych uchybień. Ogólnie chodzi też o to, żeby nie lekceważyć zasad wykonywania rytuałów. Rytuały muszą być wykonywane we właściwy sposób. W rzeczywistości dotyczy to wszelkiej pracy – każda praca powinna być wykonywana perfekcyjnie i z oddaniem.

Nie należy sądzić, że Upaniszady to czysta filozofia. Często zawierają one zarówno wiedzę filozoficzną, jak i praktyczne wskazówki. Jednak za każdą tak zwaną praktyką, czyli rytuałem, kryje się głęboka filozofia. Na przykład, podczas rytuału ofiarnego, tak zwanej jadžni, kapłan wrzuca do ognia ofiarnego gotowany ryż, śpiewając przy tej czynności mantrę. Można by stąd wnioskować, że jest to tylko pewien sposób wykonywania rytuału. Tymczasem w Bhagawadgicie Kriszna wyjaśnia głębsze znaczenie tego rytuału. Mówi o tym śłoka *Brahmarpanam* stanowiąca mantrę, którą intonujemy przed każdym posiłkiem.

05. Taittirija-Upaniszada – Śikszawalli – fragment 3

Saha nau jaśaha. Saha nau bramhawarčasam.

Obyśmy obaj, i nauczyciel i uczeń, osiągnęli chwałę i światłość drogą świętego życia i studiowania duchowej wiedzy.

06. Taittirija-Upaniszada – Śikszawalli – fragment 4

Athatassagumhitaja upaniszadam wja'akjasjamaha. Pañčaswadhi-karaneszu.

Teraz wyjaśnimy boską zasadę łączenia się na przykładzie pięciu postrzegalnych przedmiotów – świata, światłości, wiedzy, potomstwa i istoty ludzkiej. Obserwacje poczynione na tych pięciu przedmiotach noszą nazwę wielkich połączeń.

Interesujący jest cel śpiewania tego hymnu. Przez długie intonowanie go w ściśle określony sposób uczeń może przyzwyczaić się do pełnego skupienia umysłu na samych słowach. Tutaj jego uwaga kierowana jest na ich wewnętrzne znaczenie. Zaleca mu się medytować na sensie takich pojęć jak świat, światłość, itd.

07. Taittirija-Upaniszada – Śikszawalli – fragment 5

Adhilokama dhitjautiszama dhiwidjama dhipradżama dhjatmam. Ta mahasagumhita itjaćakszate. Atadhilokam. Pruthiwi pu'urwarupam. Djaurrutara rupam. Akaśassandhihi. Wajussandhanam. Itjadhilokam.

Nauka dotycząca świata głosi: ziemia jest formą pierwszą, niebo jest formą następną, akasza, czyli przestrzeń jest ich połączeniem, powietrze jest tym, co łączy. Człowiek powinien medytować o świecie pamiętając o tych wewnętrznych relacjach.

08. Taittirija-Upaniszada – Śikszawalli – fragment 6

Athadhidźjotizam. Agnih pu'urwarupam. Aditja uttararupam. Apassandhihi. Łaidjutassandhanam. Itjadhidźjotizam.

Nauka dotycząca światłości głosi: ogień jest formą pierwszą, słońce jest formą następną, woda jest ich połączeniem, błyskawica jest tym, co łączy. Tak oto należy medytować o światłości.

09. Taittirija-Upaniszada – Śikszawalli – fragment 7

Athadhiwidjam. Aćarjah pu'urwarupam. Antewasjuttararupam. Widja sandhihi. Prawadźanagum sandhanam. Itjadhiwidjam.

Odnosnie do wiedzy: nauczyciel jest formą pierwszą, uczeń jest formą następną, wiedza jest połączeniem, instrukcja jest tym, co łączy. Tak oto należy medytować o nauce.

10. Taittirija-Upaniszada – Śikszawalli – fragment 8

Athadhipradźam. Mata pu'urwarupam. Pitottararupam. Pradźasan-dhihi. Pradźananagum sandhanam. Itjadhipradźam.

Odnosnie do potomstwa: matka jest formą pierwszą, ojciec jest formą następną, potomstwo jest połączeniem, prokreacja jest tym, co łączy. Tak oto należy medytować o potomstwie.

11. Taittirija-Upaniszada – Śikszawalli – fragment 9

Athadhjatmam. Adharahanuh pu'urwarupam. Uttarahanuruttara-rupam. Waksandhihi. Dźihwa sandhanam. Itjadhjatmam.

Odnosnie do istoty ludzkiej: dolna szczęka jest formą pierwszą, górna szczęka jest formą następną, mowa jest połączeniem, język jest tym, co łączy. Tak oto należy medytować o człowieku.

12. Taittirija-Upaniszada – Śikszawalli – fragment 10

Itimamahasagumhitah. Ja ewameta mahasagumhita wiakhjata weda. Sandhijate pradźaja paśubhihi. Bramhawarčasenannadjena suwargjena lokena.

Oto wielkie połączenia. Ten, kto o nich medytuje, będzie cieszył się potomstwem, bogactwem, obfitością bydła i pożywienia, a także osiągnie niebiański świat szczęścia.

Hymn ten stanowi pewne podsumowanie poprzednich, które instruuja ucznia, jak medytować o przedmiotach doczesnego świata.

Zgodnie z naukami Upaniszad są dwa aspekty medytacji, a mianowicie: medytacja, której celem jest osiągnięcie pewnych korzyści, oraz medytacja praktykowana bez oczekiwania doczesnych nagród. Ci, którzy medytują z czystym sercem, czyli bezinteresownie, osiągają świadomość brahmana – tak głoszą Upaniszady. Przy tej okazji chcielibyśmy zwrócić uwagę na to, co Swami mówi o praktykach mentalnych. Swami wyróżnia tu trzy etapy – koncentrację, kontemplację i etap ostateczny, jakim jest medytacja. Koncentracja i kontemplacja odbywają się w sferze umysłu doczesnego, natomiast medytacja zachodzi na poziomie umysłu wyższego, czyli serca. Kto medytuje w swym sercu, nie ma żadnych pragnień. Takiej właśnie medytacji oczekuje od nas Swami.

13. Taittirija-Upaniszada – Śikszawalli – fragment 11

Jaścandasamriszabo wiśwarupaha. Ćandobhjo dhjamrita'atsambabuwa. Sa mendro medhaja'a sprunotu. Amrutasja dewa dharano bhujasam. Śariram me wićarszanam. Dźihwa me madhu-mattama. Karna'abhjam bhuri wiśruwam. Bramhanah kośosi medhaja pihitaha. Śrutam me gopaja.

Oby ten, który jest wspaniałością hymnów Wed, ten, który przejawia się w różnych formach, ten, który w całej swej chwale wyłania się ze świętych hymnów, oby On – Pan najwyższy, obdarzył mnie mądrością. O, Panie, spraw, bym wznosił się w przestrzeń nieśmiertelności, by moje ciało było aktywne, by moje słowa były słodkie i uprzejme. Spraw, by moje uszy zdolne były słyszeć to wszystko, czego powinienem się dowiedzieć. Jesteś najwyższą powłoką brahmana. Wspieraj mnie w nauce.

14. Taittirija-Upaniszada – Śikszawalli – fragment 12

Awahanti witanwana. Kurwana ćiramatmanaha. Wasagumsi mama gawaścja. Annapane ća sarwada. Tato me śrijamawaha. Lomaśam paśubhissaha swaha'a. Amajentu bramhaćarinasswaha'a. Wimajentu bramhaćarinasswaha'a. Pramajentu bramhaćarinasswaha'a. Damajentu bramhaćarinasswaha'a. Śamajentu bramhaćarinasswaha'a.

O, Panie, gdy już obdarzysz mnie mądrością i zdrowiem, daj mi, proszę, owce i bydło, abym zawsze żył w dostatku wełny, jedzenia, picia, odzieży i krów. Wówczas spraw, by gromadzili się wokół mnie brahmaćarini – żyjący w czystości uczniowie posiadający świętą wiedzę. Pobłogosław, proszę, tę ofiarę; oby brahmaćarini przybywali do mnie z daleka, ze wszystkich stron świata! Oby przybywali jak najliczniej! Oby byli napełnieni spokojem!

Zauważmy, że ten hymn jest modlitwą o dobra doczesne. Jak wspomniano wcześniej, Upaniszady nie potępiają doczesnych pragnień, ale zalecają sprawowanie nad nimi pełnej kontroli oraz to, by ich spełnienie służyło dobru całego społeczeństwa. To dlatego od osób żyjących w rodzinie, które w swych modlitwach zwykle proszą o dostatek, oczekiwano hojnej jałmużny. W starożytnych Indiach wiedziano bowiem, że sami mędrcy, riszi i mnisi nie są w stanie utrzymać społeczeństwa. Powinni się tym zajmować podążający doczesnymi ścieżkami życia, takimi jak rolnictwo, handel, administracja, obrona i podobne. To są, mówiąc dzisiejszym językiem, pracownicy, którzy stanowią większość społeczeństwa. Mędrcy zaś tworzą grupę intelektualistów, stanowiącą mniejszość w każdym narodzie. Jedni i drudzy są tak samo potrzebni, ale to pracownicy tworzą kręgosłup społeczeństwa. Upaniszady nie szczędzą miejsca na nauczanie ludzi należących do tej kategorii, jak powinni żyć. Mędrcy zawsze odpowiadali za sumienie narodu, podczas gdy władcy, żołnierze, robotnicy, kupcy i inni – za funkcjonowanie społeczeństwa.

15. Taittirija-Upaniszada – Śikszawalli – fragment 13

Jaśo dżanesaneh swaha'a. Śrijane wasjasosani swaha'a. Tam twa bhaga prawiśani swaha'a. Sa ma bhaga prawiśa swaha'a. Tasmin'n sahasraźakhe. Nibhagaham tñaji mrudźe swaha'a. Jathapah prawata-janti. Jatha masa ahardźaram. Ewam mam bramhaćarinaha. Datarajantu sarwatasswaha'a. Pratiweśosi prama bhahi pramapadjaswa.

Obym cieszył się uznaniem wśród ludzi. Obym stał się lepszym od tych, którzy są bogatsi ode mnie. O, łaskawy Panie, pozwól mi połączyć się z tobą. Łaskawy Panie, zechciej połączyć się ze mną. W twojej boskiej jaźni zawierającej w sobie tysiące indywidualnych

istnień pozwól mi oczyścić się ze wszystkich grzechów. O, stwórczo wszelkiego istnienia, spraw by gromadzili się wokół mnie brahmaćarini ze wszystkich stron świata. Oby przybywali tak jak rzeki spływające w dół albo tak, jak następujące po sobie miesiące roku. Tyś jest moim najbliższym schronieniem, oświeć mnie, proszę, weź mnie na własność.

16. Taittirija-Upaniszada – Śikszawalli – fragment 14

Bhurbhuwassuwariti wa etastisro wjahrudajaha. Tasamuha smajtam ćaturthim. Mahaćamasjah prawedajate. Maha iti. Tad bramha. Sa atma. Anga'anienna dewata'aha. Bhuriti wa ajam lokaha. Bhuwa itjan-tarikszam. Suwaritjaso lokaha.

Bhur, bhuwah, suwaha – zaprawdę, to są trzy słynne słowa mistyczne. Poza nimi istnieje, oczywiście, czwarte słowo, które wypowiedział Mahaćamasja. Jest nim brahman, sam atman; inni bogowie zawierają się w nim. Bhur odnosi się do tego świata, ognia, świętych słów zwanych rik, oraz wdechu, czyli prany. Bhuwah odnosi się do przestrzeni przejściowej pomiędzy niebem i ziemią, do powietrza, świętych hymnów oraz do wydechu, czyli apany. Suwaha odnosi się do nieba, słońca, świętych mantr oraz do wjany – oddechu wewnętrznego podtrzymującego życie podczas zatrzymania oddechu.

Wyraz z sanskrytu wjahriti znaczy słowo mistyczne. Słowa: *bhur, bhuwah, suwah* należą do siedmiu wjahriti: *bhur, bhuwah, suwah, mahah, dżanah, tapah, satjah*. Pierwsze trzy – *bhur, bhuwah, suwah*, są wymawiane najczęściej, gdyż bramini rozpoczynają nimi swe codzienne modlitwy; stąd te trzy nazywane są *wielkimi wjahriti*. Dalszych wyjaśnień udzielimy po następnym hymnie.

17. Taittirija-Upaniszada – Śikszawalli – fragment 15

Maha itjaditjaha. Aditjena wawa sarwe loka mahijante. Bhuriti wa agnihi. Bhuwa iti wajuhu. Suwaritjaditjaha. Maha iti ćandrama'aha. Ćandramasa wawa sarwani dżjotigumszi mahijante. Bhuriti wa rućaha. Bhuwa iti samani. Suwariti jadżugumszi. Maha iti bramha. Bramhana wawa sarwe weda mahijante. Bhuriti waj pranaha. Bhuwa itjapanaha.

Suwaritir wjanaha. Maha itjannam'm. Annena wawa sarwe'e prana mahijante. Ta wa etaś čatasraścjaturtha. Čatasraścjatasro wjahrudajaha. Ta jo weda. Sa weda bramha. Sarwe'e smai dewa balimawahanti.

Mahah to słońce. Słońce sprawia, że wszystkie światy rozwijają się. Bhur to ogień, bhuwah to waju. Suwah to słońce. Mahah to księżyc. Księżyc sprawia, że wszystkie światła świecą jaśniej. Bhur to święte wersety. Bhuwah to święte hymny. Suwah to ofiara. Mahah to brahman. Brahman nadaje Wedom wzniosłości. Bhur to prana. Bhuwah to apana. Suwah to wjana. Mahah to pożywienie. Pożywienie sprawia, że pomnaża się wszechobecna energia życia. Te cztery wjahriti w istocie są poczwórną jednością. Ten, kto na nich medytuje, pozna brahmana, a wszyscy bogowie złożą mu cześć.

Hymn ten głosi, że Bóg jest wszystkim. W ostatnich dwóch hymnach najwyższy Bóg wizualizowany jest jako kosmiczna osoba i opisany przy użyciu siedmiu wjahriti. Swami Nikhilananda zaleca, aby medytujący wyobrażał sobie mahah jako tułów kosmicznej osoby, bhur – jako jej stopy, bhuwah – jako ręce, a suwah – jako głowę.

18. Taittirija-Upaniszada – Śikszawalli – fragment 16

Sa ja eśo'on tarahrudaja akaśaha. Tasminnajam puruszo manomajaha. Amruto hiranmajaha. Antarena taluke. Ja eśastana iwawalambate. Se'endrajonihi. Jatrasu keśanto wjawartate. Wjapohja śirszakapale. Bhuritjagnopratiszthati. Bhuwa iti wajo. Suwaritjaditje. Mahaiti bramhani. Apnoti swara'adźjam. Apnoti manasaspatim'm. Wakpatiścjaksuszpatihī. Śrotrapatirwignianapatihī. Etattato bhawati. Akaśaśariram bramha. Satjatma pranaramam mana anandam. Śanti samritthamamritam'm. Iti praćina jogjopa'aswa.

Wewnątrz serca jest jasna przestrzeń, którą każdy zna. Na niej trzeba medytować, by dotrzeć do świetlistej, niezniszczalnej duszy, będącej siedzibą duchowej wiedzy. Kanał zwany suszumna prowadzi pomiędzy dwiema arteriami; przez głowę dochodzi do korony w miejscu, gdzie jest przedział we włosach, i kończy się na kości czaszki. Tutaj jest brama prowadząca do najwyższego Pana. Tędy w chwili odejścia z tego świata wielbiciel wychodzi z ciała i dociera do ognia, jeśli wymawia świętą sylabę bhur, do powietrza, jeśli

wymawia do siebie sylabę bhuhwah, dociera do słońca, jeśli wymawia sylabę suwah, a do brahmana, jeśli wymawia sylabę mahah. Gdy stanie się wirat-brahmanem, czyli kosmiczną formą brahmana, uzyskuje ponadto wolność i staje się panem wzroku, słuchu, mowy i zrozumienia. A potem staje się nieśmiertelnym i boskim brahmanem, którego ciałem jest przestrzeń, istotą – prawdą, którego boską grą jest energia życia, który jest błogością umysłu i wiecznym spokojem. Tak należy medytować.

To jest bardzo interesujący hymn. Wedanta często nazywa serce siedzibą boskości. Swami także mówi, że jego stałym adresem jest serce. Może tu pojawić się wątpliwość: skoro Bóg jest wszędzie, co znaczy, że mieszka w sercu? Uчени w pismach wyjaśnili to bardzo pięknie, a mianowicie: tak, Bóg obecny jest wszędzie, zarówno wewnątrz ciała, jak i na zewnątrz, ale serce jest tym miejscem, w którym najłatwiej jest Go doświadczyć. To stwierdzenie jest bardzo istotne.

19. Taittirija-Upaniszada – Śikszawalli – fragment 17

Pruthiwjantarikszam djortiśo wantaradiśah. Agnirwajuraditjaścandrama nakćatrani. Apa oszadhajo wanaspataja akaśa atma. Itjadhibhutam. Adadhjatmam. Prano wjano pana udanassamanaha. Ćakszuśrotram mano wak tľake. Ćarmamagumsaggusnawasthi madźďa. Etadadhiwidaja riszirawoćate. Panktam wa idagum sarwam'm. Pankte nejwa panktaggusprunotiti.

Człowiek powinien medytować o elementach tworzących wszechświat, a mianowicie o ziemi, przestrzeni przejściowej między ziemią i niebem, o niebie, głównych i podrzędnych kierunkach, ogniu, powietrzu, słońcu, księżycu, gwiazdach, wodzie, ziołach, drzewach, przestrzeni i swoim ciele. Następnie należy medytować o takich aspektach siebie jak prana, wjana, apana, udana, samana, skóra, tkanki, mięśnie, kości, rdzeń kręgowy, zmysł wzroku, słuchu, dotyku, myślenia i mowy. Wieszcze, którzy poznali te aspekty za pomocą intuicji, pogrupowali je w pięcioelementowe zbiory i ogłosili, że każdy zbiór pięciu elementów stanowi podstawę dla innego zbioru pięcioelementowego.

20. Taittirija-Upaniszada – Śikszawalli – fragment 18

Omiti bramha. Omitidagum sarwam'm. Omitjetadanokrati hasma wa apjośrawajetjaśrawajanti. Omiti samani gajanti. Ogum śomiti śastra-ni śagumśanti. Omitjadhwarjuh pratigaram pratigrunati. Omiti bramha prasouti. Omitjagnihotramanudźanati. Omiti bramhanah prawakśanna-ha bramhopa'apnawaniti. Bramhajwopa'apnoti.

OM to brahman. OM to cały wszechświat, zarówno widzialny jak i ten wyobrażony. Powszechnie wiadomo, że OM jest dźwiękiem spełnienia. Kapłani prowadzący ofiarę kierują do asystenta następujące słowa: „Agnidhro, powiadom bogów, że ofiara jest przygotowana do ofiarowania”. Udqatri, kapłani intonujący Samawedę, zaczynają od OM. Kapłani recytujący inwokacje rozpoczynają od OM Som. Ci, którzy im odpowiadają, zaczynają od OM. Kapłan nazywany brahmana inauguruje ofiarę wymawiając słowo OM. Ten, w imieniu którego ofiara jest celebrowana, upoważnia kapłana adwarju do złożenia ofiary w ogniu wymawiając OM. Przed recytowaniem Wed kapłan nazywany brahmana prosi o dostęp do wiedzy mówiąc OM. Z pewnością osiąga świadomość brahmana.

Jak powszechnie wiadomo, słowo OM wymawia się przed rozpoczęciem każdej czynności, aby przyniosła korzystne rezultaty. Dźwięk OM jest także symbolem stwórcy i aktu stworzenia. Biblia mówi, że słowo jest Bogiem. To stwierdzenie w pewnym sensie stanowi echo myśli wedyjskiej. W związku z tym powinniśmy pamiętać, że pośród wszystkich istot jedynie człowiek ma zdolność mówienia. Zdolność mówienia i tworzenia języków jest wyjątkowym darem od Boga. Tymczasem większość z nas nie docenia tego daru i lekceważy go. Wedyjscy wizjonerzy zalecali swym uczniom, by medytowali o tym słowie, jego głębszym znaczeniu, a także o zdolności mówienia, oraz by w tej zdolności dostrzegali boską moc.

21. Taittirija-Upaniszada – Śikszawalli – fragment 19

Rutam dża swadhjaja prawaćane ća. Satjam dża swadhjaja prawaćane ća. Tapastia swadhjaja prawaćane ća. Damastia swadhjaja prawaćane ća. Śamastia swadhjaja prawaćane ća. Agnajastia swadhjaja prawaćane ća. Agnihotram dża swadhjaja prawaćane ća. Aditajaś dża swadhjaja prawaćane ća. Manuszan dża swadhjaja prawaćane ća. Pradža dża swadhjaja prawaćane ća. Pradžanastia swadhjaja prawaćane ća. Pradžatistia swadhjaja prawaćane ća. Satjamiti satjawaća ratthitaraha. Tapa iti taponitjah puruśishtihi. Swadhjaja prawaćane eweti nako maudgaljaha. Taddhi tapastaddhi tapaha.

Praktykowanie tego, co właściwe i słuszne w świetle pism świętych oraz własnej refleksji, przyswajanie wiedzy zawartej w Wedach i dzielenie się nią, wyrzeczenie się ego, determinacja, wewnętrzny spokój, podtrzymywanie świętego ognia, codzienne składanie ofiar w ogniu rano i wieczorem, gościnność, działanie dla dobra całej społeczności ludzkiej, utrzymywanie rodziny, prokreacja we właściwym czasie, ożenienie syna – te warunki muszą być spełnione, aby zrodziła się moc introspekcji i pragnienie wyzwolenia. Mędrzec Rathitara, który nigdy nie sprzeniewierzył się prawdzie, twierdził że wystarczy życie w prawdzie, Puruśishti, który żył w nieustającej ascezie sądził, że wystarczy gorliwa pokuta, Naka z rodu Mudgali kładł nacisk na studiowanie Wed i dzielenie się nabytą wiedzą. To na pewno jest tapas, to w istocie jest tapas.

22. Taittirija-Upaniszada – Śikszawalli – fragment 20

Aham wrikszasja reriwa. Kirtih prusztham gireriwa. Urdhwapawitro wadžiniwa śtamritamasmī. Drawinagum sawarćasam. Sumedha amritokszitaha. Iti triśankorwedanuwaćanam.

Jam jest tym, który ożywia drzewo wszechświata; moja sława jest jak najwyższy górski szczyt; trwam w najwyższej świętości, jam jest wspaniałą, nieśmiertelną istotą jaśniejącą tak, jak On jaśnieje w postaci słońca. Jam jest mocą, bogactwem, boską intuicją, jam jest niezniszczalny i niezmienny, jam jest tym, który dostąpił prawdziwej wiedzy. Oto święta recytacja Triśanku.

O tym hymnie Swami Nikhilananda mówi, że Triśanku, wedyjski riszi, urzeczywistnił brahmana. Osiągnąwszy jedność z brahmanem wypowiedział te słowa. Mantrę tę powinni codziennie recytować ci, którzy poszukują wiedzy o swej jaźni, czyli atmadźniani. Ta mantra oczyszcza, umożliwia rozwój i ostatecznie wiedzie do świadomości brahmana, czyli brahmadźniani, która jest tożsama z atmadźnianą, jako że brahman i atma są tym samym. Duchowy aspirant powinien najpierw osiągnąć właściwą świadomość duchową przez spełnianie swych powinności i studiowanie pism świętych, jak to opisano w poprzednich hymnach, a następnie recytować i kontemplować mantrę Triśanku.

23. Taittirija-Upaniszada – Śikszawalli – fragment 21

Wedamanucjaćarjonte wasinam anuśasti. Satjam wada. Dharmam čara. Swadhaja'anma pramadaha. Aćarjaja prijam dhanamahrutja pradžadandum ma wjawaćietsih. Satjana pramaditowjam. Dharmanna pramaditowjam. Kuśalanna pramaditowjam. Bhutiej na pramaditowjam. Swadhaja prawaćanabhjam na pramaditowjam.

Przekazawszy wiedzę Wed nauczyciel udziela uczniowi rad: mów prawdę, stosuj się do zasad właściwego postępowania, nie zanedbuj recytowania świętych tekstów. Ofiaruj (gdy zakończysz naukę) swemu nauczycielowi miły dla niego prezent. Nie przerywaj linii swojego rodu. Nie zapominaj o prawdzie, nie zanedbuj swych obowiązków, rozróżnij pomiędzy dobrem i złem. Dbaj o dobrobyt, nigdy nie zapominaj o studiowaniu i nauczaniu Wed.

24. Taittirija-Upaniszada – Śikszawalli – fragment 22

Dewapitrokarjabhjam na pramaditowjam. Matrudewo bhawa. Pitrudewo bhawa. Aćarjadewo bhawa. Atithidewo bhawa. Janjanawad-jani karmani. Tani sewitawjani. No itarani. Janjasmagagum sućaritani. Tani tļajopasjani. No itarani. Je ke časmacrejagumso bramhanah. Teszam tļaja sane na praśwasitowjam.

Zawsze rozróżniaj, co należy ofiarować bogom, a co duchom przodków. Traktuj matkę jak Boga, traktuj ojca jak Boga, traktuj nauczyciela jak Boga, traktuj gościa jak Boga. Twe czyny mają być nienaganne, wystrzegaj

się czynów nagannych. Zawsze postępuj szlachetnie, tak jak my tu postępujemy, nigdy inaczej. Nie odzywaj się ani jednym słowem, gdy lepiej od ciebie wykształceni mówią o sprawach religijnych (albo: wspanialszym od siebie zapewniej wypoczynek ofiarowując im miejsce do siedzenia i inne usługi).

25. Taittirija-Upaniszada – Śikszawalli – fragment 23

Śraddhaja dejam. Aśraddhaja dejam. Śrija dejam. Hrija dejam. Bhija dejam. Samwida dejam.

Ofiary dawaj chętnie i z radością. Nigdy nie ofiaruj daru, jeśli miałbyś to uczynić niechętnie. Ofiaruj ze skromnością i bojaźnią to, na co cię stać. Niech aktowi ofiarowania towarzyszą zgoda i przyjazne uczucia.

To jest bardzo ważna dla ucznia rada guru. Kiedy uczeń opuści aśram, ożeni się i rozpocznie zwykłe życie, jego obowiązkiem będzie dawać chętnie, hojnie, z miłością i bez oczekiwania czegokolwiek w zamian. Innymi słowy, dzielenie się jest najlepszym sposobem okazania empatii. W rzeczywistości człowiek powinien dzielić się nie tylko pożywieniem i dobrami materialnymi, ale przede wszystkim boską miłością. Swami podkreśla to bardzo często. Kriszna w Bhagawadgicie mówi: „Szlachetni, którzy spożywają to, co zostało ofiarowane Bogu, uwalniają się od wszystkich grzechów, natomiast egoiści, którzy spożywają sami, nie dzieląc się z innymi, w rzeczywistości żywią się grzechem”.

26. Taittirija-Upaniszada – Śikszawalli – fragment 24

Ada jadite karmawicikitsa wa writtawicikitsa wa sjad. Je tatra bramhana’ah sammariśinaha. Jukta ajuktah. Aluksza dharmakamassjuhu. Jatha te tatra warteren. Tatha tatra wartethah.

Teraz odnośnie do tych, którzy będą mieli jakiegokolwiek wątpliwości co do swych czynów lub zachowania: rozwiążcie je tak, jak to czynią znajdujący się w waszym otoczeniu bramini – bezstronni, doświadczeni, niezależni i łagodni, którzy działają w zgodzie z boskim prawem.

27. Taittirija-Upaniszada – Śikszawalli – fragment 25

Adaphja'akhjateszu. Je tatra bramhanaha sammariszinaha. Jukta ajuktah. Aluksza dharma kamas sjuhu. Jatha te teszu warteren. Tata teszu wartethah. Esza adeśaha. Esza upadeśaha. Esza wedopaniszade. Etadanuśasanam. Ewam upasitouwjam. Ewamu ćejtat upasjam.

A teraz odnośnie do tych, którzy zostaną niesłusznie poścążeni o dokonanie przestępstwa: postępujcie zgodnie z przykładem rozważnych, doświadczonych, niezależnych, łagodnych, zawsze podążających za boskim prawem braminów, którzy znajdują się w waszym otoczeniu. Oto zalecenie dla was, rada, tajemnica wedyjskich zasad postępowania, polecenie Wed. Człowiek musi zachowywać się w taki właśnie sposób. Zaprawdę, zrozumiałwszy Wedy człowiek musi nieustannie działać w myśl ich zaleceń, aż do ostatniej chwili życia; nie inaczej.

Na tym kończymy prezentację w zwolnionym tempie części *Taittirija-Upaniszady* zatytułowanej *Śikszawalli*. Obecnie wysłuchamy wszystkich omówionych tu wersetów w normalnym tempie.

28. Taittirija-Upaniszada – Śikszawalli – w normalnym tempie

Om. Śam no mitrah śam warunaha. Śam no bhawatwarjama. Śam na indro bruhaspatihi. Śam no wisznorurukramaha. Namo bramhane. Namaste wajo. Tłamewa pratjakszam bramhasi. Tłamewa pratjakszam bramha wadiszejami. Rutam wadiszejami. Satjam wadiszejami. Tanmama-watu. Tadvaktaramawatu. Awatu mam. Awatu waktaram'm. OM śantih śantih śantih.

Śikszam wja'akjasjamaha. Warnaswaraha. Matra balam. Sama santanaha. Itjuktaśśi'ikszadhajaha.

Saha nau jaśaha. Saha nau bramhawarčasam.

Athatassagumhitaja upanisadam wja'akjasjamaha. Pañčaswadhi-karaneszu.

Adhilokama dhitjautiszama dhiwidjama dhipradžama dhjatmam.
Ta mahasagumhita itjaćakszate. Atadhilokam. Pruthiwi pu'urwarupam.
Djauruttara rupam. Akaśassandhihi. Wajussandhanam. Itjadhilokam.

Athadhidžjotizam. Agnih pu'urwarupam. Aditja uttararupam.
Apassandhihi. Łaidjutassandhanam. Itjadhidžjotizam.

Athadhiwidjam. Aćarjah pu'urwarupam. Antewasjuttararupam.
Widja sandhihi. Prawadžanagum sandhanam. Itjadhiwidjam.

Athadhipradžam. Mata pu'urwarupam. Pitottararupam. Pradžasandhihi.
Pradžananagum sandhanam. Itjadhipradžam.

Athadhjatmam. Adharahanuh pu'urwarupam. Uttarahanuruttararupam.
Waksandhihi. Džihwa sandhanam. Itjadhjatmam.

Itimamahasagumhitah. Ja ewameta mahasagumhita wiakhjata
weda. Sandhijate pradžaja pašubhihi. Bramhawarćasenannadjena
suwargjena lokena.

Jaśćandasamriszabo wiśwarupaha. Ćandobhjo
dhjamrita'atsambabuwa. Sa mendro medhaja'a sprunotu. Amrutasja
dewa dharano bhujasam. Śariram me wićarszanam. Džihwa me madhu-
mattama. Karna'abhjam bhuri wiśruwam. Bramhanah košosi medhaja
pihitaha. Śrutam me gopaja.

Awahanti witanwana. Kurwana ćiramatanaha. Wasagumsi mama
gawaśćja. Annapane ća sarwada. Tato me śrijamawaha. Lomaśam
pašubhissaha swaha'a. Amajentu bramhaćarinasswaha'a. Wimajentu
bramhaćarinasswaha'a. Pramajentu bramhaćarinasswaha'a. Damajentu
bramhaćarinasswaha'a. Śamajentu bramhaćarinasswaha'a.

Jašo džanesaneh swaha'a. Śrijane wasjasosani swaha'a. Tam twa
bhaga prawišani swaha'a. Sa ma bhaga prawiša swaha'a. Tasmin'n
sahasražakhe. Nibhagaham tľaji mrudže swaha'a. Jathapah prawata-
janti. Jatha masa ahardžaram. Ewam mam bramhaćarinaha. Datarajantu
sarwatasswaha'a. Pratiwešosi prama bhahi pramapadjaswa.

Bhurbhuwassuwariti wa etastisro wjahrudajaha. Tasamuha smaj-
tam ćaturthim. Mahaćamasjah prawedajate. Maha iti. Tad bramha. Sa
atma. Anga'anienna dewata'aha. Bhuriti wa ajam lokaha. Bhuwa itjan-
tarikszam. Suwaritjaso lokaha.

Maha itjaditjaha. Aditjena wawa sarwe loka mahijante. Bhuriti wa agnihi. Bhuwa iti wajuhu. Suwaritjaditjaha. Maha iti ćandrama'aha. Ćandramasa wawa sarwani dźjotigumszi mahijante. Bhuriti wa rućaha. Bhuwa iti samani. Suwariti jadźugumszi. Maha iti bramha. Bramhana wawa sarwe weda mahijante. Bhuriti waj pranaha. Bhuwa itjapanaha. Suwaritir wjanaha. Maha itjannam'm. Annena wawa sarwe'e prana mahijante. Ta wa etaś ćatasraścjaturtha. Ćatasraścjatasro wjahrudajaha. Ta jo weda. Sa weda bramha. Sarwe'e smai dewa balimawahanti.

Sa ja ešo'on tarahrudaja akaśaha. Tasminnajam puruszo manomajaha. Amruto hiranmajaha. Antarena taluke. Ja eśastana iwawalambate. Se'endrajonihi. Jatrasu keśanto wjawartate. Wjapohja śirszakapale. Bhuritjagnopratiszthati. Bhuwa iti wajo. Suwaritjaditje. Mahaiti bramhani. Apnoti swara'adźjam. Apnoti manasaspatim'm. Wakpatiścjakszuszpatrihi. Śrotrapatirwignianapatih. Etattato bhawati. Akaśaśariram bramha. Satjatma pranaramam mana anandam. Śanti samritthamamritam'm. Iti praćina jogjopa'aswa.

Pruthiwjantarikszam djortišo wantaradiśah. Agnirwajuraditjaśćandrama nakćatrani. Apa oszadhajo wanaspataja akaśa atma. Itjadhibhutam. Adadhjatmam. Prano wjano pana udanassamanaha. Ćakszuśśrotram mano wak tľake. Ćarmamagumsaggusnawasthi madźďza. Etadadhiwidaja riszirawoćate. Panktam wa idagum sarwam'm. Pankte nejwa panktagusprunotiti.

Omiti bramha. Omitidagum sarwam'm. Omitjetadanokrati hasma wa apjośrawajetjaśrawajanti. Omiti samani gajanti. Ogum śomiti śastrani śagumśanti. Omitjadhwarjuh pratigaram pratigrunati. Omiti bramha prasouti. Omitjagnihotramanudźanati. Omiti bramhanah prawakśanna ha bramhopa'apnawaniti. Bramhajwopa'apnoti.

Rutam dźa swadhjaja prawaćane ća. Satjam dźa swadhjaja prawaćane ća. Tapastia swadhjaja prawaćane ća. Damastia swadhjaja prawaćane ća. Śamastia swadhjaja prawaćane ća. Agnajastia swadhjaja prawaćane ća. Agnihotram dźa swadhjaja prawaćane ća. Aditajaś dźa swadhjaja prawaćane ća. Manuszan dźa swadhjaja prawaćane ća. Pradźa dźa swadhjaja prawaćane ća. Pradźanastia swadhjaja prawaćane ća. Pradźatistia swadhjaja prawaćane ća. Satjamiti satjawaća ratthitaraha. Tapa iti taponitjeh puruśisztihi. Swadhjaja prawaćane eweti nako maudgaljaha. Taddhi tapastaddhi tapaha.

Aham wrikszasja reriwa. Kirtih prusztham gireriwa. Urdhwapawitro wadżiniwa śtamritamasmi. Drawinagum sawarčasam. Sumedha amritokszitaha. Iti triśankorwedanuwaćanam.

Wedamanuċjaċarjonte wasinam anuśasti. Satjam wada. Dharmam ċara. Swadhjaja'anma pramadaha. Aċarjaja prijam dhanamahrutja pradżadandum ma wjawaċietsih. Satjanna pramaditowjam. Dharmanna pramaditowjam. Kuśalanna pramaditowjam. Bhutiej na pramaditowjam. Swadhjaja prawaćanabhjam na pramaditowjam.

Dewapitrokarjabhjam na pramaditowjam. Matrudewo bhawa. Pitrudewo bhawa. Aċarjadewo bhawa. Atithidewo bhawa. Janjanawadżani karmani. Tani sewitawjani. No itarani. Janjasmagagum suċaritani. Tani tġajopasjani. No itarani. Je ke ċasmacrejagumso bramhanah. Teszam tġaja sane na praśwasitowjam.

Śraddhaja dejam. Aśraddhaja dejam. Śrija dejam. Hrija dejam. Bhija dejam. Samwida dejam.

Ada jadite karmawicikitsa wa writtawicikitsa wa sjad. Je tatra bramhana'ah sammariśinaha. Jukta ajuktah. Aluksza dharmakamassjuhu. Jatha te tatra warteren. Tatha tatra wartethah.

Adaphja'akhjateszu. Je tatra bramhanaha sammariszinaha. Jukta ajuktah. Aluksza dharmakamas sjuhu. Jatha te teszu warteren. Tata teszu wartethah. Esza adeśaha. Esza upadeśaha. Esza wedopaniszade. Etadanuśasanam. Ewam upasitowjam. Ewamu ċejtat upasjam. OM śantih, śantih, śantih.

29. Taittirija-Upaniszada – Śikszawalli – podsumowanie

Jak powiedziano wcześniej, Upaniszady służyć różnym aspirantom duchowym. W dzisiejszych szkołach, począwszy od szkół podstawowych do wyższych uczelni, mamy różne klasy – pierwszą, drugą itd. Naturalnie różnią się one poziomem nauczania. W dawnych szkołach zwanych gurukulam nie było różnych klas, ponieważ przebywała w nich zaledwie garstka uczniów. Zatem uczniów o różnych poziomach rozwoju duchowego nauczano tych samych hymnów. To nie znaczy, że wszystkim stawiano te same wymagania, lecz raczej kierowano się

zasadą: „każdy według swoich możliwości”. Kriszna i Swami mówią o tym: jaki jest stosunek wielbiciela do Boga, taki jest stosunek Boga do wielbiciela.

Śikszawalli kończy się ważnymi radami, jakie guru daje swym uczniom. Uczniowie opuszczają aśram, by wejść w życie rodzinne – i właśnie w tym zwykłym życiu rady guru będą dla nich bardzo ważne. Czy na tym koniec? Niezupełnie. Starożytni Hindusi dogłębnie rozumieli ludzką psychikę. Wiedzieli, że większość ludzi jest silnie przywiązana do świata doczesnego. Takim ludziom zalecano, mówiąc słowami Swamiego, ograniczanie pragnień i ściśle przestrzeganie dharmy w życiu. Obecnie takie standardy moralne moglibyśmy nazwać królestwem prawa lub praworządnością; jednak jest tu pewna różnica, a mianowicie: w tamtych czasach prawo pochodziło od Boga, nie od człowieka. Każdy, od króla do żebraka wiedział, że całym wszechświatem rządzi boskie prawo moralne, i stosował się do tego prawa zgodnie ze swą pozycją w społeczeństwie. Jednakże, aby doświadczyć Boga i zjednoczyć się z Nim, nie wystarczy tylko być prawym człowiekiem – trzeba czegoś więcej. Czego? To zagadnienie zgłębia następna część *Taittirija-Upaniszady* – *Anandawalli*.

Płyta 3

01. Taittirija-Upaniszada – Anandawalli – wprowadzenie

Przedstawiamy teraz hymny z rozdziału *Taittirija-Upaniszady* zatytułowanego *Anandawalli*. Proponujemy krótkie wprowadzenie w ich treść. Rozpoczynamy od hymnów śpiewanych w zwolnionym tempie, którym towarzyszą tłumaczenia oraz komentarze na temat ich wewnętrznego znaczenia. Następnie przedstawimy hymny *Anandawalli* śpiewane w normalnym tempie i zakończymy podsumowaniem.

Zacznijmy od uwag wstępnych na temat *Anandawalli*. Swami powiedział: „Celem waszego życia jest powrót do prawdziwego domu. Przybyliście od Boga i do Boga musicie powrócić”. Co to znaczy i jak to zrobić? O tym właśnie mówi *Anandawalli*. Swami powiada, że Bóg jest ucieleśnieniem czystej błogości. I dlatego czasem śpiewa tak drogą nam wszystkim pieśń *Błogość mym kształtem*. Błogość to w sanskrycie *ananda*. Niełatwo jest to słowo przetłumaczyć. Często *anandę* tłumaczy się jako radość lub szczęście, ale te określenia nie oddają znaczenia słowa *ananda*. Radość i szczęście odnoszą się do doświadczeń, jakie przynosi nam doczesny świat. Doświadczenia te są bez wątpienia piękne, lecz mają swe przeciwieństwa, jakimi są ból i niedola. Natomiast błogość, czyli *ananda*, nie ma przeciwieństwa. Jak to możliwe? *Ananda* nie ma przeciwieństwa, gdyż należy ona do świata Boga, który to świat jest niedwoisty. Jako że człowiek jest dzieckiem Boga, jego prawdziwa natura nie jest taka, jak człowiek ją sobie wyobraża – prawdziwą naturą istoty ludzkiej jest błogość. Ale pogrążony w doczesnym świecie człowiek łatwo ulega złudzeniu, w wyniku czego przyjemność stanowiącą zaledwie namiastkę *anandy*, bierze za błogość. Sterują nim zmysły, przez co wpada w ich pułapkę. Dobrze jest być prawym człowiekiem, wypełniać swe obowiązki, rytuały i czynić dobro. Jednakże to za mało, by osiągnąć stan jedności z Bogiem. Dlaczego? Z powodu przywiązań. Nawet dobry człowiek posiada pragnienia, choć mogą one wydawać się niewinne. Na przykład, wielu ludzi chciałoby po śmierci znaleźć

się w niebie. Z pozoru zdaje się, że to w porządku, ale niebo też nie jest właściwym kierunkiem. Oto dlaczego Swami powiada, że nawet sattwa więzi niczym złoty sznur. Cóż więc człowiek powinien czynić? Powinien uwolnić się od przywiązań, czyli porzucić świadomość cielesną. W *Anandawalli* nauczyciel łagodnie kieruje uwagę młodego ucznia ku temu, co jest prawdziwym celem jego życia. Człowiek nie powinien pozwolić, by wciągały go i przytłaczały zawirowania doczesnego życia. Powinien patrzeć daleko ponad nie i nieustannie widzieć swój ostateczny cel. Dlaczego? Ponieważ tylko wówczas osiągnie wieczną radość i błogość.

Na tym kończymy wprowadzenie do *Anandawalli*. Teraz przedstawimy hymny *Anandawalli* w zwolnionym tempie wraz z ich tłumaczeniem. Jak już wspomniano, niektóre hymny opatrzone zostały komentarzami ułatwiającymi głębszy wgląd w ich znaczenie. Po przedstawieniu poszczególnych hymnów *Anandawalli* w zwolnionym tempie zaprezentujemy je w tempie normalnym, po czym odczytamy końcowe uwagi na temat tej części *Taittirija-Upaniszady*.

02. Taittirija-Upaniszada – Anandawalli – fragment 1

OM. Saha nawawatu. Saha nau bhunaktu. Saha wirjam karawawahaj. Tedžaswinawadhitamastu ma widwiśawahaj'i. OM śantih, śantih, śantihi.

Oby brahman opiekował się nami – nauczycielem i uczniem, oby nas żywił. Pracujmy razem z wielką energią. Oby nasze studia były żywe i efektywne. Oby nie było między nami kłótni ani nienawiści. OM, pokój, pokój, pokój.

Zwykle modlimy się do Pana Ganeszy o błogosławieństwo, o to, aby zapewnił pomyślność naszym przedsięwzięciom. Powyższe wezwanie pozostaje w tym samym duchu i należy do tradycji wedyjskiej. Najwyższy Pan zawsze przywoływany jest w chwili rozpoczęcia i zakończenia studiowania świętych pism, kiedy to prosi się go o wybaczenie popełnionych błędów, takich jak na przykład niewłaściwa wymowa. Ganesza nie różni się od najwyższego Boga. Jak zauważył Swami, innym imieniem Ganeszy jest Winajaka, a słowo to składa się z dwóch części: *wi* oraz

najaka, co znaczy „ten, który nie ma nad sobą nikogo wyższego”. Kto to taki? Oczywiście Bóg!

03. Taittirija-Upaniszada – Anandawalli – fragment 2

Bramhawida’apnoti param’m. Tadeśa bjukta. Satjam gnianama-nantam bramha. Jo weda nihitam guhajam parame wjoman. So’o śnute sarwan kama’ansaha. Bramhana wipasciteti.

Ten, kto uświadamia sobie i urzeczywistnia brahmana, sięga Najwyższego. Mówi się, że brahman to niezmienne istnienie, świadomość, nieskończoność. Gdy człowiek uświadamia sobie i urzeczywistnia tego, który mieszka w głębi jego serca, spełniają się wszystkie jego pragnienia.

Swami często mówi, że Bóg jest wewnętrznym mieszkańcem w każdym człowieku; a Jezus powiedział, że Królestwo Boże jest w nas. Z tego hymnu uczeń dowiaduje się, że jeśli uświadomi sobie i urzeczywistni boskość w swym sercu, zjednoczy się z Bogiem. Gdy przemyślimy tę radę w kontekście nauk Jezusa i Swamiego, bez trudu zrozumiemy, że miejscem, w którym należy szukać Boga, jest nasze wnętrze.

04. Taittirija-Upaniszada – Anandawalli – fragment 3

Tasmadła etasmadatmana akaśassambhutaha. Akaśad wajuhu. Wajoragnihi. Agnerapaha. Adbhja pruthiwi. Pruthiwja oszadhajaha. Oszadhibjo nnam’m. Annat puruszaha. Sa wa esza puruszo nparasama-jaha. Tasjedamewa śiraha. Ajam dakśinah pakśaha. Ajam uttarah pakśaha. Ajamatma’a. Idam pućcam pratiztha. Tadapjesza śloko bhawati.

Akasa, czyli przestrzeń, powstała z atmana, który jest tożsamy z brahmanem. Z przestrzeni powstało powietrze, z powietrza – ogień, z ognia – woda, z wody – ziemia, z ziemi – rośliny, z roślin – pokarm, z pokarmu powstają wszystkie istoty. On rzeczywiście jest człowiekiem zbudowanym z esencji pożywienia. To naprawdę jest jego głowa, prawe ramię, lewe ramię, jego tułów oraz jego dolna część stanowiąca podstawę i podpórę.

Można powiedzieć, że ten hymn jest poetyckim opisem stworzenia. Istotą tego opisu jest stwierdzenie, że wszystko powstało z Boga. Mówiąc nowoczesnym językiem, najpierw powstała materia, potem życie, następnie wiele pojawiających się kolejno gatunków istot, a ostatecznie, jako zwieńczenie całego stworzenia, pojawił się człowiek. Swami wyraził to następująco: „Tak jak minerały stały się drzewami, a z drzew powstały istoty poruszające się, tak jak niższe zwierzęta ewoluowały, by pojawił się człowiek, tak też człowiek powinien ewoluować, by stać się Bogiem”.

To interesujące, że sufi, święty Rumi, przepięknie wyraził tę samą myśl:

*Umarłem jako minerał, by stać się rośliną,
Umarłem jako roślina, by stać się zwierzęciem,
Umarłem jako zwierzę, by stać się człowiekiem.
Jeszcze raz umrę jako człowiek, by wznieść się wyżej,
A wówczas wszystko poza Bogiem zniknie.
Stanę się tym, czego umysł nie pojmuje.
Wszyscy wracamy do Boga.*

05. Taittirija-Upaniszada – Anandawalli – fragment 4

Annadwaj pradża pradżajante. Jah kastia pruthiwigum śritah. Atho annenejwa dźiwanti. Athejnadapi jantjantataha. Annagum hi bhutanam dźjestam'm. Tasma'atsarwauśadhamućjate. Sarwam waj te nnamapnuwanti. Jennam bramhopasate. Annagum hi bhutanam dźjestham'm. Tasma'at sarwauśadhamućjate. Anna'ad bhutani dźajante. Dźatanjanena wardhante. Adjadetti ća bhutani. Tasmadannam tadućjata iti.

Wszystkie istoty zamieszkujące ziemię zrodziły się z pożywienia. Dzięki pożywieniu i tylko dzięki niemu pozostają przy życiu. Ostatecznie same stają się pożywieniem. W istocie, pożywienie jest pierwszym i najważniejszym elementem stworzenia, dlatego też uważa się je za podstawę życia. Ci, którzy kontemplują pokarm jako brahmana, otrzymują wszelką żywność. Pokarm jest elementem najważniejszym. Istoty żywe zrodziły się z pokarmu, a po narodzeniu żywią się pokarmem. Pokarm określa się w sanskrycie słowem anna, gdyż stworzenia zarówno zjadają pokarm, jak też są przez pokarm wchłaniane.

Ten i następne hymny są szczególnie interesujące, gdyż dają nadzwyczajny wgląd w subtelny hierarchię stworzenia. Podstawowa różnica między materią martwą a istotą żywą, nawet jeśli jest nią tak prosty organizm jak bakteria, polega na tym, że żywa istota posiada życie. A życie nie może istnieć bez pożywienia. Tak więc pożywienie jest bardzo ważne i stanowi główną pozycję wśród potrzeb istot żywych. Mówi się, że wszystko zaczyna się od pożywienia, zatem pożywienie można uznać za tożsame z życiem. A skoro życie jest aspektem Boga, naturalną rzeczą jest uznawanie pożywienia za Boga. Pamiętajmy więc o tym, co Swami tak często powtarza: „Pożywienie jest Bogiem, nie marnuj go!”.

06. Taittirija-Upaniszada – Anandawalli – fragment 5

Tasmadā jetasmad annarasamajat. Anjontara atma'a pranama-jaha. Tenejsa purnaha. Sa wa jeśa purusza widha jewa. Tasja purusza widhatam. Anwajam puruszawidhaha. Tasja prana jewa śiraha. Wjano dakśina pakśaha. Apana uttara pakśaha. Akaśa atma. Pruthiwi pućcam pratisztha. Tadajesza śloka bhawati.

Powłoka pożywienia zwana w sanskrycie annamają, czyli grube, fizyczne ciało, jest ożywiana przez powłokę życia, czyli energię witalną, zwaną w sanskrycie pranamają. Powłoka życia, podobnie jak powłoka pożywienia, posiada kształt osoby. Prana jest jej głową, wjana – prawym ramieniem, apana – lewym ramieniem, samana jest tułowiem, a udana – podstawą.

Wiadomo, że pożywienie jest niezbędne dla podtrzymania życia. Jaka dokładnie jest rola pożywienia? Współcześni naukowcy mówią o zapotrzebowaniu na energię i o metabolizmie. Wedyjscy nauczyciele mówili swoim uczniom, że pożywienie aktywizuje energię witalną organizmu obecną w nim w formie tak zwanych pięciu pran – prany, apany, wjany, samany i udany. Nauczali swych studentów ich nazw i wyjaśniali ich funkcjonowanie. Aby to wy tłumaczyć używając współczesnych pojęć, można powiedzieć, że każda z pięciu pran jest innym rodzajem energii witalnej pobudzającej różne organy wewnętrzne do funkcjonowania bez naszego świadomego udziału. Na przykład, oddychamy bez

przerwy, ale czy wymaga to jakiegokolwiek działania z naszej strony? Nasze serca nieustannie biją. Czy funkcjonują w wyniku naszego wysiłku? Po jedzeniu pracuje w nas system trawienny. Czy z naszego polecenia? System trawienny pracuje bez naszego świadomego udziału. Rzadko uświadamiamy sobie cuda, jakie dokonują się w naszym organizmie bez naszej wiedzy. Studenci z czasów wedyjskich dowiadywali się, że ukryta w człowieku boska moc przejawia się w nadzwyczajnym funkcjonowaniu różnych organów, którego to funkcjonowania człowiek sobie nie uświadamia. Swami niekiedy o tym przypomina.

07. Taittirija-Upaniszada – Anandawalli – fragment 6

Pranam dewa anu prananti. Manuszja'ah paśawastia je. Prano hi bhutanamajuhu. Tasma'at sarwajuszamućjate. Sarwamewa ta ajurjanti. Je pranam bramhopsate. Pranohi bhutanamajuhu. Tasmad sarwajuszamućjata iti. Tasjeśa jewa śarira atma. Jah purwasja. Tasmad wa jetasma'at pranamajat.

Czy to bogowie, ludzie czy zwierzęta, wszystkie istoty uzależnione są od prany, która wyznacza długość życia w świecie ożywionym. Z tego względu nazywa się ją sarwajusam, czyli całością życia. Ci, którzy kontemplują pranę jako brahmana, z pewnością przeżyją cały przypisany im czas. Jako że prana tożsama jest z życiem wszystkich istot, nazywa się ją sarwajusam – całością życia albo całością sił witalnych. Jest ona ucieleśnieniem boskiej jaźni.

Swami często mówi, że pierwiastek życia określane słowem *prana* jest odbiciem Boga. Jako że ten sam pierwiastek życia obecny jest we wszystkich istotach żywych, bez wyjątku, nauczyciel zaleca uczniom, by nigdy nie lekceważyli żadnej istoty. Bóg mieszka we wszystkich. To dlatego Swami wymaga od nas życzliwości nie tylko wobec innych ludzi, ale wobec wszystkich istot. Kto przyjmie taką postawę, nigdy nie zapragnie polowania, zwłaszcza dla przyjemności, ani też nie będzie chciał żywić się mięsem.

08. Taittirija-Upaniszada – Anandawalli – fragment 7

Anjontara atma manomajaha. Tenejsa purnaha. Sa wa ješa purusza-widha ewa. Tasja purusza widhatam. Anwajam puruszawidhaha. Tasja jadžurewa śiraha. Rug dakśina pakśaha. Samottarah pakśaha. Adeśa atma. Atharwangirasah pućcam pratisztha. Tadapjesza śloko bhawati.

Wewnątrz jaźni utworzonej z prany istnieje inna jaźń utworzona z umysłu, tak zwana manomaja, która przenika pranamaję. Manomaja również posiada kształt osoby. Jadžurweda stanowi jej głowę, Rigweda to jej prawe ramię, Samaweda – jej lewe ramię, Brahmany stanowią jej tułów, a Atharwaweda jest jej podstawą i fundamentem.

Zauważmy, jak w tym i w następnych hymnach guru krok po kroku prowadzi ucznia ponad ciało fizyczne. Swami często przypomina, że niewidzialne jest podstawą tego, co widzialne. To samo mówił Kriszna Ardżunie. Oto co Swami powiedział o niewidzialnym: „Brahman to nić, która przenika wszystkie istoty żywe i łączy je w jedną girlandę. Brahman to fundament całego wszechświata. Zauważcie, że ani fundament budynku, ani nić girlandy nie są widoczne. Widoczne są tylko budynki i kwiaty. Ale czy budynek mógłby istnieć bez fundamentu? Czy girlanda mogłaby istnieć bez wewnętrznej nici łączącej pojedyncze kwiaty?”.

Na początku guru kierował uwagę ucznia od ciała do energii życia, a teraz łagodnie prowadzi studenta ku głębszemu badaniu. Takie badanie dostępne jest tylko ludziom, jako że wszechmogący Bóg jedynie człowieka obdarzył myślącym umysłem. Tak więc teraz guru delikatnie kieruje uwagę ucznia na umysł.

09. Taittirija-Upaniszada – Anandawalli – fragment 8

Jato waćo niwartante. Apra’apja manasa saha. Anandam bramhano widwan. Na bibheti kadaćaneti.

Brahmana nie można pojąć umysłem ani opisać słowami. Ten, kto doznaje błogości brahmana, całkowicie i na zawsze uwalnia się od strachu.

Umysł posiada wielką moc. Bez niej nie dokonałby się postęp w nauce i technologii, jaki obecnie obserwujemy. Są jednak takie aspekty istnienia, które pozostają ponad umysłem, przy czym zadziwiające jest, że tysiące lat temu nauczyciel mówił uczniom, iż Boga nie można opisać słowami ani zrozumieć przy pomocy umysłu. Guru zalecał uczniom uważne poszukiwanie Najwyższego, który pozostaje zarówno ponad światem fizycznym, jak i ponad umysłem. Dzisiejsi sceptycy mogliby zapytać: „Czyż nie jest to stratą czasu? Co nam to da?”. Guru odpowiada: „Kto poszukuje brahmana, może radować się wieczną błogością”. W ten sposób guru naucza, że zamiast gonić za przemijającymi przyjemnościami, człowiek powinien poszukiwać wiecznej błogości, anandy. Ponieważ ta część *Taittirija-Upaniszady* stanowi mapę wskazującą drogę do anandy, nic dziwnego, że nosi tytuł *Anandawalli*.

10. Taittirija-Upaniszada – Anandawalli – fragment 9

Tasješā ewa śarira atma. Jak purwasja. Tasmadwa etasma'an manomajat. Anjontara atma wignianamajaha. Tenejšā purnaha. Sa wa jeśā puruszawidha ewa. Tasja puruszawidhatam. Anwajam puruszawidhaha. Tasja śradhajwa śiraha. Rutam dakśina pakśaha. Satjam uttara pakśaha. Joga atma. Mahat pućcam pratisztha. Tadapjesza śloko bhawati.

Wewnątrz manomaji – powłoki umysłu, istnieje widźnianamaja – powłoka intelektu. Widźnianamaja również ma postać osoby, podobnie jak manomaja. Śradha, czyli wiara, jest jej głową, ritam, harmonia – jej prawym ramieniem, satja, czyli prawda jest jej lewym ramieniem, joga to jej tułów, a mahah, czyli kosmiczny intelekt, stanowi jej podstawę i fundament.

Nie ulega wątpliwości, że człowiek dokonał wielkich osiągnięć w tym świecie dzięki mocy umysłu. Osiągnięcia te wydają się być wielkie, ale człowiek zdolny jest dokonać o wiele więcej, a mianowicie odkryć drogę do Boga. Właściwie głównie w tym celu powinien on używać umysłu. Ta droga poprowadzi człowieka do nieprzemijającej błogości. Moc umysłu Swami niekiedy nazywa medha śakti. Medha śakti odpowiada za postęp nauki. Ale ponad umysłem istnieje buddhi, czyli intelekt. To buddhi prowadzi do prawdziwej wiedzy. Słowo *widź-*

niana często tłumaczy się jako wiedza. Swami mówi, że jest to raczej doczesne znaczenie nadane temu słowu. Faktycznie słowo *widźniana* znaczy „droga do dźniany”, czyli do wyższej wiedzy lub rzeczywistej mądrości.

11. Taittirija-Upaniszada – Anandawalli – fragment 10

Wignianam jagniam tanute. Karmani tanutepi ça. Wignianam dewas sarwe'e. Bramhadźjesztam upasate. Wignianam bramha ćedweda. Tasmaćcenna pramadjati. Śarire papmanohitwa. Sarwan kaman samañnuta iti. Tasjeśa ewa śarira atma. Jah purwasja. Tasmađa jetasmad wignianamajat. Anjontara atmanandamajaha. Teneśa purnaha. Sa wa jeśa purusza widha ewa. Tasja puruszawidhatam. Anwajam puruszawidhaha. Tasja prijamewa śiraha. Modo dakśina pakśaha. Pramoda uttara pakśaha. Ananda atma. Bramha pućcam pratisztha. Tadapjesza śloko bhawati.

Ofiara i działanie wypływają z widźniany. Wszyscy bogowie oddają cześć widźnianie jako brahmanowi, najstarszemu. Kto nieustannie kontempluje widźnianę jako brahmana, uwalnia się od wszystkich grzechów ciała i osiąga spełnienie swych pragnień. Staje się ucieleśnieniem brahmana. Wewnątrz widźnianamaji – jaźni utworzonej z widźniany, istnieje jaźń utworzona z błogości – anandamaja, która przenika widźnianamaję. Anandamaja także posiada postać osoby. Miłość jest jej głową, radość – prawym ramieniem, zadowolenie – lewym ramieniem, błogość jest jej tułowiem, a brahman podstawą i fundamentem.

12. Taittirija-Upaniszada – Anandawalli – fragment 11

Asannewa sa bhawati. Asadbramheti weda ćed. Asti bramheti ćedweda. Santamenam tato widuriti. Tasjeśa ewa śarira atma. Jah purwasja.

Jeśli ktoś sądzi, że brahman nie jest rzeczywistością, sam staje się nie-istnieniem. Jeżeli doświadcza brahmana jako rzeczywistości, mędrzec uzna go za osobę prawą i dobrą. Ucieleśniona w nim jaźń – widźnianamaja, ma swą podstawę i źródło w anandamaji.

Ta uwaga guru może wzbudzać wątpliwości, lecz jest trafna. Postaramy się wyrazić ją współczesnym językiem. Niewierzący w Boga mówi: „Nie mogę zobaczyć Boga, więc Bóg nie istnieje”. Zaprzecza istnieniu niewidzialnego na podstawie dość powierzchownej analizy tego, co widzialne. Guru zaś mówi, że kto zaprzecza istnieniu Boga, zaprzecza istnieniu swego duchowego aspektu.

13. Taittirija-Upaniszada – Anandawalli – fragment 12

Athatonupraśnah. Uta widwanamum lokam pretja. Kasćjana gasćjati. Aho widwanamum lokam pretja. Kastit samaśnuta u sokamajata.

Oto pytania odnoszące się do powyższych nauk. Czy ten, kto nie poznał brahmana, zjednoczy się z nim po opuszczeniu tego świata? Czy ten, kto poznał brahmana, zjednoczy się z nim, gdy stąd odejdzie?

Ten i następne hymny staną się bardziej zrozumiałe w kontekście nauk Swamiego. Swami pyta: „Jaki jest cel życia?”, i odpowiada: „Celem waszego życia jest powrócić tam, skąd przybyliście. Od Boga przyszlście i do Boga musicie wrócić”. W swej książce *Gitawahini* Swami powiedział mniej więcej to samo, choć w nieco innych słowach, a mianowicie: „Człowiek rodzi się po to, by więcej się nie rodzić, i umiera, żeby już nigdy nie umierać”. Co Swami przez to rozumie? Najprościej można to wytłumaczyć następująco: stworzenie jest zabawą, czyli lila Boga. Człowiek, jako część boskiego stworzenia, otrzymał określone zadanie – porzucić zamęt zwany złudzeniem i wrócić do swego prawdziwego, naturalnego środowiska, czyli do domu Boga. Powrót będzie możliwy dopiero wtedy, gdy człowiek zbada prawdziwy cel stworzenia i zrozumie, że świat jest tylko sceną, na której Bóg prowadzi egzamin. Człowiek zda ten egzamin tylko wtedy, gdy zacznie patrzeć dalej, ponad materialny świat.

14. Taittirija-Upaniszada – Anandawalli – fragment 13

Bahu sjam pradžajeti. Sa tapo tapjata. Sa tapastapta. Idagum sarwam aśriḍzata. Jadidam kincza. Tat śruṣṭwa. Tadewanuprawiṣato. Tadanuprawiṣja. Sačča tjačcabhawatu. Niruktam čaniruktam ča. Nilajanam čanilajanam ča. Wignianam čawignianam ča. Satjam čanrutam ča satjam abhawate. Jadidam kinča. Tat satjam itjačakśate. Tadapjesza śloko bhawati.

On, atman, zapragnął – niech stanę się wieloma, niech zrodzę siebie. Zamyślił się i rozmyślając zaprojektował wszystko to, co jest. Zrodziwszy to wszystko, sam zstąpił na świat. Zstąpiwszy stał się zarówno naturą, jak i bytem trwającym ponad nią. Jest określony jak i nieokreślony, jest tym, co ma swoją podstawę, jak i tym, co jej nie posiada, jest świadomym jak i nieświadomym, rzeczywistym i nierzeczywistym, jest wszystkim, co istnieje. Stał się całą rzeczywistością. Dlatego też mędrcy twierdzą, że wszystko co jest, jest prawdą.

15. Taittirija-Upaniszada – Anandawalli – fragment 14

Asadwa idamagra asid. Tato waj sadadžajata. Tadatmanagga swajamakuruta. Tasmattat sukrutam ućjata iti. Jadwaj tat sukrutam. Raso waj saha. Rasaggu hjewajam labdhā nandi bhawate. Ko hjewanja'at ka pranjat. Jadeśa akaśa anando na sjat. Esza hjewanandajate. Jada hjewajśa etasmin na driszje natmje nirukte nilajane bhajam pratisztham windate. Atha so bhajam gato bhawate. Jada hjewajśa etasminnudarandaram kurute. Ata tasja bhajam bhawate. Tattwewa bhajam widuszo manwanasja. Tadapjesza śloko bhawati.

Na początku był niebyt. Z niebytu powstał byt, który z siebie zrodził siebie. Stąd nazwa „samostworzony” lub „doskonale stworzony”. Jest on smakiem, esencją istnienia. Niewątpliwie, dusza indywidualna, która zaznaje tego smaku, doświadcza błogości. Czy ktokolwiek oddychałby, czy pozostawałby przy życiu, gdyby nie pragnął boskiej błogości? W istocie ta błogość jest w nim i tylko w nim. Dusza indywidualna staje się nieustraszona jedynie wtedy, gdy doznaje mocnego i pewnego oparcia w tej niewidzialnej, bezosobowej,

niewysłowionej, samopodtrzymującej się rzeczywistości. Przy najmniejszym odchyleniu od stanu jedności z rzeczywistością doświadcza lęku. Oto dlaczego nawet człowiek mądry boi się, gdy nie odczuwa kontaktu z rzeczywistym.

To ostatnie spostrzeżenie, że nawet mędrzec ulega lękowi przy braku kontaktu z rzeczywistym, jest bardzo istotne. Znaczy ono, że dopóki człowiek przebywa w świecie dwoistości, ulega naprzemiennym wpływom strachu i ufności. Jednakże, jak Swami często podkreśla, gdy człowiek poddaje się swej wewnętrznej, odwiecznej jaźni, zyskuje prawdziwą ufność w siebie. Niekiedy Swami, mówiąc o ufności we własną jaźń, używa terminu *atma wiśwasam*, co znaczy „pokładanie wiary w atmie”. Jeśli naprawdę poddajemy się jej, nie powstaje w nas żaden lęk. Swami wciąż powtarza: „Dlaczego się lękasz, skoro Ja tu jestem?”, ale czy przywiązujemy wagę do tych słów? Czy rzeczywiście staramy się zgłębić ich znaczenie? Oto jest pytanie!

16. Taittirija-Upaniszada – Anandawalli – fragment 15

Bhiśa smad łatah pawate. Bhiśodeti surjaha. Bhiśa smadagnistien-drastia. Mritjur dhawate pañcama iti.

Wyrazem bogobojności jest to, że wieje wiatr, wyrazem bogobojności jest to, że wschodzi słońce, wyrazem bogobojności jest działanie Agni, Indry i śmierci.

Ten hymn przypomina słowa, jakie Kriszna wypowiedział w dziesiątym rozdziale Bhagawadgity, zwięźle opisując chwałę Boga. Najprościej mówiąc, nawet źdźbło trawy nie poruszyłoby się bez Jego woli i polecenia.

17. Taittirija-Upaniszada – Anandawalli – fragment 16

Saiśa nandasja mimagumsa bhawate. Juwa sjať sadhu juwadhjaja-kaha. Aśisztho drudisztho baliszthaha. Tasjejam pruthiwi sarwa wittasja purna sjađ. Sa jeko manusza anandaha.

A teraz zbadajmy, czym jest błogość. Wyobraźmy sobie młodzieńca, szlachetnego młodzieńca w swych najlepszych latach, bystrego, energicznego, inteligentnego, o doskonałym zdrowiu i wielkiej żywotności, młodzieńca wspaniale wykształconego, do którego należy ziemia z całym jej bogactwem. Jego szczęście niech będzie miarą ludzkiego szczęścia.

Ten i następne pięć hymnów są szczególnie interesujące. Guru zachęca ucznia do poszukiwania brahmana jako błogości. Błogość brahmana nie ma granic, jest nieskończona. Jak mógłby opisać nieskończoność człowiek, który nie potrafi nawet pojąć tego, co wielkie, aczkolwiek skończone? W tych naukach zastosowano niezwykle inteligentny, dostosowany do ludzkiej psychiki sposób opisu. Przypuśćmy, że dziecko pyta, jak duży jest wszechświat. Bystry nauczyciel wytłumaczy mu to za pomocą skojarzeń ze znanymi dziecku przedmiotami: „Wyobraź sobie piłkę tenisową. Czy wiesz, ile trzeba takich piłek, by wypełnić nimi kulę ziemską?”. Tu nauczyciel wymieni liczbę, a następnie powie: „Wyobraź sobie układ słoneczny. Czy wiesz ile kul ziemskich trzeba, by wypełnić cały układ słoneczny?”. Poda liczbę i będzie kontynuował. „Ile układów słonecznych zmieści się w galaktyce, ile galaktyk liczy wszechświat?”. To metoda porównawcza, za pomocą której guru może przybliżyć uczniowi wyższe sfery szczęścia. A dalej powie mu, że ponad tym wszystkim istnieje czysta, boska, nieskończona błogość, i że do niej powinien dążyć, nie poprzestając na tanich namiastkach.

18. Taittirija-Upaniszada – Anandawalli – fragment 17

Te'e śatam manusza anandah. Sa jeko manuszja gandarwanamanandaha. Śrotrijasja dżakamahatasja. Te je śatam manuszjagan-dharwanamanandah. Sa jeko dewagandharwanamanandaha. Śrotrijasja dżakamahatasja. Te je śatam dewa gandharwanam anandah. Sa jekah pitrunam ćiraloka lokanamanandaha.

Jeżeli radość, jakiej może doświadczać człowiek, pomnożymy przez sto, uzyskamy radość doznawaną przez ludzkie dusze – gandharwy. Przebudzony mędrzec, który jest wolny od pragnień, również przeżywa taką radość. Sto razy większej radości doświadczają duchy niebiańskie, czyli dewa gandharwy. A jeszcze stokroć większej radości doznają pitri, czyli mieszkańcy świata nieśmiertelnych.

19. Taittirija-Upaniszada – Anandawalli – fragment 18

Śrotrijasja dżakamahatasja. Te je śatam pitrunam ċiraloka lokanam anandah. Sa jeka adżanadżanam dewanam anandaha. Śrotrijasja dżakamahatasja. Te je śatam adżanadżanam dewanam anandah. Sa jekah karmadewanam dewanam anandaha. Je karmana dewanapijanti.

Sto razy większa od radości mieszkańców świata nieśmiertelnych jest radość bogów narodzonych w niebie, zwanych adżana dewami, a od ich radości sto razy większej radości doznają karmana dewy, czyli ci, którzy stali się bogami dzięki swym czynom.

20. Taittirija-Upaniszada – Anandawalli – fragment 19

Śrotrijasja dżakamahatasja. Te je śatam karmadewanam dewanam anandah. Sa jeko dewanam anandaha. Śrotrijasja dżakamahatasja. Te je śatam dewanam anandah. Sa jeka indrasjanandaha. Śrotrijasja dżakamahatasja. Te je śatam indrasjanandah. Sa jeko brihaspateranandaha. Śrotrijasja dżakamahatasja. Te je śatam brihaspateranandah. Sa jekah pradżapateranandaha. Śrotrijasja dżakamahatasja. Te je śatam pradżapateranandah. Sa jeko bramhana anandaha.

Od radości tych, którzy stali się bogami dzięki swym czynom, sto razy większa jest radość bogów najwyższych, a od ich radości sto razy większa jest radość, jakiej doświadcza Indra. Od radości Indry sto razy większa jest radość, jakiej doznaje Brihaspati, a od niej stukrotnie wyższa jest radość, jakiej doznaje Pradżapati. Zaś błogość brahmana stukrotnie przewyższa radość Pradżapatego.

21. Taittirija-Upaniszada – Anandawalli – fragment 20

Śrotrijasja dżakamahatasja. Sa jaścjajam purusze. Jaścjasawaditje. Sa jekaha. Sa ja ewam wide. Asmanlokat pretja. Etam annamajam atmanam upasankramate. Etam pranamajam atmanam upasankramate. Etam manomajam atmanam upasankramate. Etam wignianamajam atmanam upasankramate. Etam anandamajam atmanam upasankramate. Tadapjesza śloko bhawati.

Oświecony mędrzec, wolny od wszelkich pragnień, kolejno doświadcza radości wszystkich wymienionych tu poziomów. Błogość obecna wewnątrz istoty ludzkiej i błogość obecna w słońcu są tożsame. Kto w pełni rozumie powyższe słowa, po opuszczeniu tego świata wzniesie się ponad wszystkie powłoki jaźni: annamaję, pranamaję, manomaję, widźnianamaję i anandamaję.

22. Taittirija-Upaniszada – Anandawalli – fragment 21

Jato waćo niwartante. Apra'apja manasa saha. Anandam bramhano widwan. Na bibheti kutastianete. Jetagum ha wa wa na tapate. Kimahagum sadhu nakarawam. Kimaham papamakarawamite. Sa ja ewam widwanete atmanaggu sprunute. Ubhe hjewajša ete atmanaggu sprunute. Ja ewam weda. Itjupaniszade.

Ten, kto poznał, kto urzeczywistnił brahmana pozostającego ponad pojmowaniem umysłu i ponad wszelkimi słowami, nie boi się niczego. Nie dotyczą go żadne dylematy ani wątpliwości związane z wyborem pomiędzy dobrem i złem. Ten, kto doświadcza brahmana, nie waha się pomiędzy dobrem i złem, gdyż dostąpił wybawienia. Tak mówią Upaniszady.

Powyższy hymn jest zwięzłym opisem jedności pozostającej ponad dwoistością, w której wszyscy jesteśmy uwięzieni. Należy podjąć wszelkie wysiłki, aby wyzwolić się z dwoistości. Swami mówi: „Człowiek z umysłem pogrążonym w dwoistości jest jak niewidomy”. W *Anandawalli* opisano naturę tego, kto wznosił się ze stanu dwoistości do stanu jedności.

Zakończyliśmy przedstawianie hymnów *Anandawalli* w zwolnionym tempie. Obecnie wysłuchamy ich w normalnym tempie.

23. Taittirija-Upaniszada – Anandawalli – w normalnym tempie

OM. Saha nawawatu. Saha nau bhunaktu. Saha wirjam karawawahaj. Tedžaswinawadhitamastu ma widwiśawahaj'i. OM śantih, śantih, śantih.

Bramhawida'apnoti param'm. Tadeša bjukta. Satjam gnianama-nantam bramha. Jo weda nihitam guhajam parame wjomam. So'o śnute sarwan kama'ansaha. Bramhana wipasciteti.

Tasmadła etasmadatmana akaśassambhutaha. Akaśad wajuhu. Wajoragnihi. Agnerapaha. Adbhja pruthiwi. Pruthiwja oszadhajaha. Oszadhibjo nnam'm. Annat puruszaha. Sa wa esza puruszo nparasama-jaha. Tasjedamewa śiraha. Ajam dakśinah pakśaha. Ajam uttarah pakśaha. Ajamatma'a. Idam pućcam pratisztha. Tadapjesza śloko bhawati.

Annadwaj pradža pradžajante. Jah kastia pruthiwigum śritah. Atho annenejwa džiwanti. Athejnadapi jantjantataha. Annagum hi bhutanam džjestam'm. Tasma'atsarwauzadhamučjate. Sarwam waj te nnamapnuwanti. Jennam bramhopasate. Annagum hi bhutanam džjestham'm. Tasma'at sarwauzadhamučjate. Anna'ad bhutani džajante. Džatanjanena wardhante. Adjadetti ća bhutani. Tasmadannam tadućjata iti.

Tasmadła jetasmad annarasamajat. Anjontara atma'a pranama-jaha. Tenejša purnaha. Sa wa ješa purusza widha jewa. Tasja purusza widhatam. Anwajam puruszawidhaha. Tasja prana jewa śiraha. Wjano dakśina pakśaha. Apana uttara pakśaha. Akaśa atma. Pruthiwi pućcam pratisztha. Tadapjesza śloko bhawati.

Pranam dewa anu prananti. Manuszja'ah pašawastia je. Prano hi bhutanamajuhu. Tasma'at sarwajuszamućjate. Sarwamewa ta ajurjanti. Je pranam bramhopasate. Pranohi bhutanamajuhu. Tasmat sarwajuszamućjata iti. Tasješa jewa śarira atma. Jah purwasja. Tasmad wa jetasma'at pranamajat.

Anjontara atma manomajaha. Tenejša purnaha. Sa wa ješa purusza-widha ewa. Tasja purusza widhatam. Anwajam puruszawidhaha. Tasja jadžurewa śiraha. Rug dakśina pakśaha. Samottarah pakśaha. Adeša atma. Atharwangirasah pućcam pratisztha. Tadapjesza śloko bhawati.

Jato waćo niwartante. Apra'apja manasa saha. Anandam bramhano widwan. Na bibheti kadaćaneti.

Tasjejša ewa śarira atma. Jak purwasja. Tasmadwa etasma'an manomajat. Anjontara atma wignianamajaha. Tenejša purnaha. Sa wa ješa puruszawidha ewa. Tasja puruszawidhatam. Anwajam puruszawidhaha. Tasja śradhajwa śiraha. Rutam dakśina pakśaha. Satjam uttara pakśaha. Joga atma. Mahat pućcam pratisztha. Tadapjesza śloko bhawati.

Wignianam jagniam tanute. Karmani tanutepi ča. Wignianam dewas sarwe'e. Bramhadžjesztam upasate. Wignianam bramha čedweda. Tasmaččenna pramadjati. Śarire papmanohitwa. Sarwan kaman samašnuta iti. Tasjejša ewa śarira atma. Jah purwasja. Tasmađta jetasmad wignianamajat. Anjontara atmanandamajaha. Tenejša purnaha. Sa wa ješa purusza widha ewa. Tasja puruszawidhatam. Anwajam puruszawidhaha. Tasja prijamewa śiraha. Modo dakšina pakśaha. Pramoda uttara pakśaha. Ananda atma. Bramha pučćam pratisztha. Tadapjesza śloko bhawati.

Asannewa sa bhawati. Asadbramheti weda čed. Asti bramheti čedweda. Santamenam tato widuriti. Tasjejša ewa śarira atma. Jah purwasja.

Athatonupraśnah. Uta widwanamum lokam pretja. Kasćjana gasćjanti. Aho widwanamum lokam pretja. Kastit samašnuta u sokamajata.

Bahu sjam pradžajejeti. Sa tapo tapjata. Sa tapastaptwa. Idagum sarwam aśridžata. Jadidam kincza. Tat śruštwa. Tadewanuprawiśato. Tadanuprawiśja. Sačća tjačćabhawatu. Niruktam ćaniruktam ča. Nilajanam ćanilajanam ča. Wignianam ćawignianam ča. Satjam ćanrutam ča satjam abhawate. Jadidam kinča. Tat satjam itjačakśate. Tadapjesza śloko bhawati.

Asadwa idamagra asid. Tato waj sadadžajata. Tadatmanagga swajamakuruta. Tasmattat sukrutam ućjata iti. Jadwaj tat sukrutam. Raso waj saha. Rasaggu hjewajam labdhġa nandi bhawate. Ko hjewanja'at ka pranjat. Jadeša akaśa anando na sjat. Esza hjewanandajate. Jada hjewajša etasmin na driszje natmje nirukte nilajane bhajam pratisztham windate. Atha so bhajam gato bhawate. Jada hjewajša etasminnudarandaram kurute. Ata tasja bhajam bhawate. Tattwewa bhajam widuszo manwanasja. Tadapjesza śloko bhawati.

Bhiša smad łatah pawate. Bhiśodeti surjaha. Bhiša smadagnistien-drastia. Mritjur dhawate pańćama iti.

Saiša nandasja mimagumsa bhawate. Juwa sjat sadhu juwadhjajakaha. Aśisztho drudisztho baliszthaha. Tasjejam pruthiwi sarwa wittasja purna sjad. Sa jeko manusza anandaha.

Te'e śatam manusza anandah. Sa jeko manuszja gandarwanamanandaha. Śrotrijasja džakamahatasja. Te je śatam manuszjagan-

dharwanamanandah. Sa jeko dewagandharwanamanandaha. Śrotrijasja dżakamahatasja. Te je śatam dewa gandharwanam anandah. Sa jekah pitrunam ćiraloka lokanamanandaha.

Śrotrijasja dżakamahatasja. Te je śatam pitrunam ćiraloka lokanam anandah. Sa jeka adżanadżanam dewanam anandaha. Śrotrijasja dżakamahatasja. Te je śatam adżanadżanam dewanam anandah. Sa jekah karmadewanam dewanam anandaha. Je karmana dewanapijanti.

Śrotrijasja dżakamahatasja. Te je śatam karmadewanam dewanam anandah. Sa jeko dewanam anandaha. Śrotrijasja dżakamahatasja. Te je śatam dewanam anandah. Sa jeka indrasjanandaha. Śrotrijasja dżakamahatasja. Te je śatam indrasjanandah. Sa jeko brihaspateranandaha. Śrotrijasja dżakamahatasja. Te je śatam brihaspateranandah. Sa jekah pradżapateranandaha. Śrotrijasja dżakamahatasja. Te je śatam pradżapateranandah. Sa jeko bramhana anandaha.

Śrotrijasja dżakamahatasja. Sa jaścjajam purusze. Jaścjasawaditje. Sa jekaha. Sa ja ewam wide. Asmanlokat pretja. Etam annamajam atmanam upasankramate. Etam pranamajam atmanam upasankramate. Etam manomajam atmanam upasankramate. Etam wignianamajam atmanam upasankramate. Etam anandamajam atmanam upasankramate. Tadapjesza śloko bhawati.

Jato waćo niwartante. Apra'apja manasa saha. Anandam bramhano widwan. Na bibheti kutastianete. Jetagum ha wa wa na tapate. Kimahagum sadhu nakarawam. Kimaham papamakarawamite. Sa ja ewam widwanete atmanaggu sprunute. Ubhe hjewajśa ete atmanaggu sprunute. Ja ewam weda. Itjupaniszade.

24. Taittirija-Upaniszada – Anandawalli – podsumowanie

Zakończyliśmy prezentację *Anandawalli* w normalnym tempie. Teraz zapoznamy się z pewnymi niuansami *Anandawalli*, zwłaszcza tymi, o których mówi Swami.

Z omawianą częścią *Anandawalli* związane są dwie istotne koncepcje. Pierwsza z nich głosi, że brahmmana można opisać słowami *satjam*, *dźnianam*, *anantam*, czyli „prawda, wiedza, nieskończoność”. Swami

mówi, że człowiek ma wielkie trudności ze zrozumieniem, czym jest brahman, gdyż brahman pozostaje poza tym światem. Brahmana można poznać jedynie drogą wewnętrznego doświadczenia. Guru mówi uczniowi, że Bóg jest absolutną prawdą, nieograniczoną wiedzą, nieskończonością. Nie będziemy teraz analizować tych pojęć; poszukujący powinien dochodzić do ich zrozumienia czerpiąc z pism Swamiego.

Druga ważna koncepcja zawarta w *Anandawalli* dotyczy pięciu powłok istoty ludzkiej, tak zwanych kości. Można sobie wyobrazić, że wcieloną w ludzką formę atnę pokrywa pięć powłok. Poszukujący, który pragnie zjednoczyć się z Bogiem, musi przeniknąć albo przewiercić się przez wszystkie te powłoki. Oto co mówi o tym Swami: „Boska moc, która działa w annamajakości, czyli w powłoce pożywienia, jest świadomością ciała. Ta sama moc wibrująca w powłoce życia – pranamajakości, stanowi świadomość układu nerwowego. Boska moc funkcjonująca w mamomajakości i widźniamajakości – powłokach umysłu i intelektu jest świadomą inteligencją, a moc, która przenika powłokę błogości, anandamajakość, jest niczym innym, jak czystą, boską jaźnią”. Swami wyjaśnia to głębiej w swej książce zatytułowanej *Praśnottara Wahini*, gdzie rozważa szczegółowo naturę pięciu powłok. Mówi o nich: „Kość to powłoka, opakowanie, pokrowiec. Miecz znajduje się w pochwie, a pieniądze w skarbcu. Podobnie, prawdziwa jaźń znajduje się wewnątrz pięciu powłok. Aby dojść do prawdy absolutnej, trzeba usunąć wszystkie te powłoki. Ciało rośnie w łonie matki dzięki pożywieniu zwanemu w sanskrycie *anna*. Pożywienie podtrzymuje je przy życiu i wspomaga jego rozwój po narodzinach ciała. Po śmierci ciała powraca ono do swoich podstawowych elementów i łączy się z ziemią, która produkuje pożywienie. To dlatego ciało nazywamy *annamajakością*. *Pranamajakość* jest powłoką pięciu zmysłów. Zmysły łudzą, a złudzenie musi być przewyciężone. Ponad *pranamajakość* jest *manomajakość*, powłoka umysłu. To umysł tworzy poczucie, że coś jest *moje* albo *twoje*. Umysł podąża za zmysłami i kieruje się ku zewnętrznemu światu, by doświadczać przemijających przyjemności. Jest on bardzo niestały i przemijający. Ciało nie istnieje przed narodzeniem ani po śmierci. Mędrzec uświadamia sobie prawdę, a mianowicie: Ja istnieję zawsze. Nie jestem materialny. Nie jestem ciałem. Tak więc nie mogę być *annamajakością* ani żadną inną powłoką. Jestem świadkiem postrzegającym te powłoki”.

Podsumowując, *Anandawalli* jest mapą wskazującą drogę ku wiecznej błogości, którą człowiek osiągnie dopiero wtedy, gdy znajdzie odpowiedź na pytanie, skąd przybył, i będzie usilnie pragnął powrotu do swojego prawdziwego domu. Z drugiej strony, jeżeli człowiek wybierze poszukiwanie przyjemności w świecie doczesnym, z całą pewnością będzie wracał na ten świat w kolejnych wcieleniach. O tym mówi ostatni z prezentowanych tu hymnów *Anandawalli*. Swami często zwraca uwagę na niedorzeczność, jaką jest przywiązanie do przyjemności doczesnego świata, cytując nauki Adi Śankary i śpiewając skomponowaną przez niego pieśń *Bhadža Gowindam*.

Warto tu podkreślić, że przed tysiącami lat nie było takich przykuwających uwagę atrakcji jak telewizja, natomiast wedyjscy prorocy przekazywali swoim uczniom bardzo istotne w swej treści nauki. To te nauki zapewniały siłę dawnemu społeczeństwu. Warto też uświadomić sobie, że poza Praśanthe Nilajam nie ma takich szkół ani uczelni, w których uczniowie i studenci śpiewają Upaniszady, a ich nauki stosują w codziennym życiu.

Omówiliśmy *Anandawalli*. Obecnie przechodzimy do fragmentu zwanego *Briguwalli*, którym zakończymy prezentację *Taittirija-Upaniszady*.

Płyta 4

01. Taittiriya-Upaniszada – Briguwalli – wprowadzenie

Briguwalli zasadniczo jest powtórzeniem *Anandawalli*, ale w innej formie. Tutaj Brigu, syn mędrca Waruny, pyta ojca o brahmana. Ojciec-guru zaleca synowi-uczniowi zgłębić problem drogą medytacji i wrócić z odpowiedzią. Wynika z tego, że odpowiedzi należy szukać drogą wewnętrznego dociekania, a nie przez pobieranie nauk. Uczeń postępuje zgodnie z zaleceniem i wraca ze swoją odpowiedzią. Ojciec każe mu odejść i dalej medytować. Dlaczego? Ponieważ odpowiedź nie jest pełna i stanowi tylko część prawdy. Uczeń kilkakrotnie odchodzi i wraca, a za każdym razem jest odsyłany, by dalej dociekać. Jednak nie jest to praktyka bezowocna, gdyż przy każdej następnej próbie uczeń pogłębia wcześniej znaną odpowiedź. W rezultacie dochodzi do takiego etapu, że już nie wraca z kolejną odpowiedzią. Dlaczego? Ponieważ zrozumiał, że brahman jest absolutną błogością czyli anandą, staje się jednym z nim! Jest to sedno *Briguwalli*. Inaczej mówiąc, *Briguwalli* naucza, jak powinien dociekać ten, kto poszukuje ostatecznej prawdy.

02. Taittiriya-Upaniszada – Briguwalli – fragment 1

Bhrgurwaj warunihi. Warunam pitaram upasasara. Adhihi bhagawo bramheti. Tasma jetat prowaća. Annam pranam ćaksuh śrotram mano waćamiti. Tagum howaća. Jato wa imani bhutani dźajante. Jena dźatani dźiwanti. Jat prajantjabisamwiśanti. Tad widźigniasaswa. Tad bramheti. Sza tapo tapjata. Sza tapastapta.

Sławny Brigu Waruni przyszedł do ojca Waruny i poprosił: „Czcigodny mistrzu, udziel mi nauk o brahmanie”. Waruna najpierw pouczył go o pożywieniu, pranach czyli energiach witalnych, o wzroku, słuchu, umyśle i mowie. Poleciał synowi: „Poszukuj brahmana, z którego wyłoniły się wszystkie istoty, który utrzymuje przy życiu wszystkie istoty, i w którego ostatecznie wszystkie istoty

ponownie wstępują”. Brigu rozpoczął ascezę i rozmyślenia na zadany przez ojca temat.

Guru zaleca poszukiwanie. Jak poszukiwać? Przez prowadzenie surowego i zdyscyplinowanego trybu życia. Surowość znaczy tu tyle: podążaj ścieżką tradycji, tzn. wykonuj należycie swoje obowiązki, odprawiaj rytuały zgodnie z zaleceniami pism świętych, ale jednocześnie żarliwie poszukuj w tym wszystkim głębszego znaczenia. Wymaga to dociekania wewnętrznego i wykonywania swych powinności, pozostając jednak w stanie nieprzywiązania do świata doczesnego.

03. Taittirija-Upaniszada – Briguwalli – fragment 2

Annām brahmehi vjadžānat. Annādjewā khalwimāni bhutāni dźajante. Annena dźatāni dźiwānti. Annām prajāntjābhiszamwiśāntiti. Tadwignijā. Punarewā warunām pitaram upasasara. Adhihi bhāgawo brahmehi. Tagum howāca. Tapasa brahmā widźigniasaswā. Tapo brahmehi. Sza tapo tapjāta. Sza tapastapta.

Brigu zrozumiał, że brahmanem jest pokarm; wszak z pewnością wszystkie istoty rodzą się z pokarmu, po urodzeniu utrzymują się przy życiu dzięki pokarmowi, a odchodząc ponownie wstępują w pokarm. Tak rozmyślając o prawdziwej naturze pokarmu wrócił do ojca Waruny i powiedział: „Czcigodny, udziel mi nauk o brahmanie”. Ojciec rzekł: „Szukaj prawdy o brahmanie przez wyrzeczenie; wyrzeczenie jest brahmanem”. Syn podjął kolejne wyrzeczenia.

Uczeń medytował zgodnie z zaleceniem i doszedł do wniosku, że pożywienie jest brahmanem. Jak rozumował? Płód rośnie dzięki pokarmowi, jaki otrzymuje od matki. Matka też żyje dzięki pokarmowi. Zatem żywność jest elementem podstawowym. Tak oto rozumował Brigu. Traktowanie pożywienia jako istoty boskości niewątpliwie jest uzasadnione, gdyż inaczej Swami nie mówilby, że pokarm jest Bogiem. Mimo to guru odsyła ucznia na dalsze medytacje. Dlaczego? Ponieważ stwierdzenie, że pokarm to Bóg, nie jest pełną prawdą! Dlaczego? To proste. Pożywienie istnieje tylko przez pewien czas. Przed stworzeniem świata, przed powstaniem ziemi i pojawieniem się na niej życia nie było pożywienia. Pożywienie przestanie istnieć po zniknięciu wszechświata.

Prawda zaś jest tym, co wykracza ponad czas i to wszystko, co stworzone. Dlatego pożywienie nie może być ostateczną rzeczywistością. Takie jest przesłanie guru Waruny.

04. Taittirija-Upaniszada – Briguwalli – fragment 3

Prano bramheti wjadżanat. Pranadjewā khalwimani bhutani dżajante. Pranena dżatani dżiwanti. Pranam prajantjabhiszamwiśantiti. Tadwigniaja. Punarewa warunam pitaram upasasara. Adhihi bhagawo bramheti. Tagum howaća. Tapasa bramha widżigniasaswa. Tapo bramheti. Sza tapo tapjata. Sza tapastapta.

Brigu zrozumiał, że prana – energia życia, jest brahmanem; wszak z pewnością wszystkie istoty rodzą się z prany, po urodzeniu utrzymują się przy życiu dzięki pranie, a odchodząc ponownie wstępują w pranę. Tak rozmyślając o prawdziwej naturze prany, wrócił do ojca Waruny i powiedział: „Czcigodny, udziel mi nauk o brahmanie”. Ojciec rzekł: „Szukaj prawdy o brahmanie przez wyrzeczenie; wyrzeczenie jest brahmanem”. Syn podjął kolejne wyrzeczenia.

Tym razem uczeń odkrywa, że prana, czyli energia życia pozostająca ponad materialnym pożywieniem, musi być istotą boskości. I znowu uczeń odkrył część prawdy, aczkolwiek jego rozumienie pogłębiło się. Ponieważ odpowiedź jest niepełna, uczeń ponownie wraca do medytacji. Dlaczego guru odrzucił utożsamienie brahmana z praną? Nie odrzucił on samego utożsamienia, lecz założenie, że brahman jest jedynie praną. Przecież życie powstało w obrębie stworzenia. Życie zaistniało dopiero po tym, jak pojawiły się planety. Gdy zniknie wszechświat, nie będzie też życia. Tak więc prana jest elementem przemijającym, a zatem nie może być brahmanem. To jest zgodne z logiką.

05. Taittirija-Upaniszada – Briguwalli – fragment 4

Mano bramheti wjadżanat. Manaso hjewa khalwimani bhutani dżajante. Manasa dżatani dżiwanti. Manah prajantjabhiszamwiśantiti. Tad wigniaja. Punarewa warunam pitaram upasasara. Adhihi bhagawo bramheti. Tagum howaća. Tapasa bramha widżigniasaswa. Tapo bramheti. Sza tapo tapjata. Sza tapastapta.

Brigu zrozumiał, że manas, czyli umysł, jest brahmanem; wszak z pewnością wszystkie istoty rodzą się z manasu, po urodzeniu utrzymują się przy życiu dzięki manasowi, a odchodząc ponownie wstępują w manas. Tak rozmyślając o prawdziwej naturze umysłu wrócił do ojca Waruny mówiąc: „Czcigodny, udziel mi nauk o brahmanie”. Ojciec rzekł: „Szukaj prawdy o brahmanie przez wyrzeczenie; wyrzeczenie jest brahmanem”. Syn podjął kolejne wyrzeczenia.

Teraz uczeń dochodzi do ciekawego etapu w swoim ustawicznym dociekaniu. Odkrywa, że chociaż rośliny i zwierzęta mają w sobie ten sam element życia, zwierzęta stoją wyżej od roślin, gdyż posiadają mózg umożliwiający im pewną, aczkolwiek ograniczoną, zdolność postrzegania. Uczeń przeczuwa już, że umysł jest czymś wyższym niż prana, i znowu przedstawia swoje wnioski guru, który poleca mu dalsze medytacje. Swami Nikhilananda wskazuje na to, że wielką słabością umysłu jest stwarzanie wątpliwości. Czy to, co stwarza wątpliwości, może być utożsamiane z brahmanem?

06. Taittirija-Upaniszada – Briguwalli – fragment 5

Wignianam bramheti wjadżanat. Wignianadjewa khalwimani bhutani dżajante. Wignianena dżatani dżiwanti. Wignianam prajantjabhiszamwiśantiti. Tad wigniaja. Punarewa warunam pitaram upasasara. Adhihi bhagawo bramheti. Tagum howaća. Tapasa bramha widźigniasaswa. Tapo bramheti. Sza tapo tapjata. Sza tapastapta.

Brigu zrozumiał, że widźniana, czyli intelekt, jest brahmanem; wszak z pewnością wszystkie istoty rodzą się z widźniany, po urodzeniu utrzymują się przy życiu dzięki widźnianie, a odchodząc ponownie wstępują w widźnianę. Tak rozmyślając o prawdziwej naturze intelektu wrócił do ojca Waruny i powiedział: „Czcigodny, udziel mi nauk o brahmanie”. Ojciec rzekł: „Szukaj prawdy o brahmanie przez wyrzeczenie; wyrzeczenie jest brahmanem”. Syn podjął kolejne wyrzeczenia.

Jak można tu zauważyć, uczeń krok po kroku wspina się coraz wyżej. Niewątpliwie robi postępy. Niemniej jednak utożsamienie brah-

mana jedynie z intelektem nie jest właściwe. Bez wątpienia intelekt jest bardzo wzniosłym aspektem boskiej mocy, ale jak zauważa prof. Radhakrisnan, jego ograniczenie polega na tym, że skłania człowieka do poszukiwań. Gdyby intelekt był brahmanem, czego jeszcze można by szukać? Zatem oczywistym jest fakt, że intelekt nie może być brahmanem; intelekt może być jedynie wyższym aspektem boskości przejawiającym się u osób cieszących się boskim błogosławieństwem.

07. Taittirija-Upaniszada – Briguwalli – fragment 6

Anando bramheti wjadżanat. Anandadhjewa khalwimani bhutani dżajante. Anandena dżatani dżiwanti. Anandam prajantjabhiszamwiśantiti. Saiśabha'argawi waruni widja. Parami wjoman pratizthita. Ja ewam weda pratizsthati. Annawan annado bhawati. Mahan bhawati pradżaja paśubhir bramhawarćasena. Mahan kirtja.

Brigu zrozumiał, że ananda, to znaczy błogość, jest brahmanem; wszak z pewnością wszystkie istoty rodzą się z błogości, po urodzeniu utrzymują się przy życiu ze względu na błogość, a odchodząc ponownie wstępują w błogość. W samej tylko opowieści o Brigu i Warunie tkwi najwznioślejsza, najwyższa, pochodząca z głębi serca błogość. Ktoś, kto tak ją pojmuje, mocno się w niej osadza. Panuje nad pokarmem i otrzymuje moc przyswajania go oraz czerpania zeń przyjemności. Powodzi mu się pod względem potomstwa i majątku, a także promienieje boską mądrością. Staje się wielki dzięki sławie zdobytej prawym postępowaniem.

Uczeń zakończył poszukiwania. Odkrył, że błogość jest brahmanem. Tak, to samo mówi Swami w swojej pieśni, którą zaczyna od słów *Błogość mym kształtem*. Tak często śpiewamy te słowa, ale czy zdajemy sobie sprawę z tego, że Swami przekazuje nam w nich prawdę, którą Brigu odkrywał kosztem wielkiego wysiłku?

Prof. Radhakrisnan zauważa, że Budda podawał szerszą definicję pożywienia, twierdząc iż istnieje pięć rodzajów pokarmu przeznaczonych dla poszczególnych aspektów istoty ludzkiej: fizycznego, witalnego, psychologicznego, logicznego i duchowego. Na przykład doświadczenie nirwany, czyli boskiej błogości, jest pożywką dla ducha.

Swami łączy pokarm z różnymi zmysłami. Mówi, że spożywany przez nas pokarm służy ciału, ale oko, ucho i umysł również potrzebują pożywki. Bhagawan dodaje, że podobnie jak staramy się nie spożywać zanieczyszczonego pokarmu, tak też powinniśmy baczyć na to, na co patrzymy, czego słuchamy i o czym myślimy. Innymi słowy, poszukujący postąpi właściwie, jeśli nie będzie zła dostrzegał, słuchał ani myślał.

Prof. Radhakrisznan cytuje również św. Augustyna, który mówi: „Krok po kroku zostałem poprowadzony w górę, od ciała do duszy, która postrzega za pośrednictwem zmysłów ciała; a stąd do wewnętrznej zdolności duszy, która jest granicą inteligencji zwierząt. Stąd zostałem poprowadzony do zdolności rozumowania, gdzie przesyłana jest wiedza uzyskiwana przez zmysły ciała”. Po osiągnięciu tego etapu św. Augustyn odkrywa wewnątrz coś niezmiennego, stwierdzając: „I tak drżąc w błysku wglądu poszukujący dotarł do TEGO, CO JEST!”.

Jakie to niezwykle, że Bóg obdarza poszukujących w wielu miejscach świata tą samą wizją. Istotne jest, by dociekanie prowadziło ostatecznie do tego, co wieczne i niezmienne. Poszukiwać należy wewnątrz, a nie rozglądając się po zewnętrznym świecie – jest to ważny aspekt, który poszukujący winien mieć na uwadze. Gdy wreszcie dochodzi się do stanu jedności, można powiedzieć, że cel został osiągnięty.

08. Taittirija-Upaniszada – Briguwalli – fragment 7

Annam na nindjat. Tad wratam. Prano wa annam'm. Śariraman-nadam. Prane śariram pratiszthitam. Śarire pranah pratiszthitaha. Tadetadannaman ne pratiszthitam. Sa ja etad annaman ne pratiszthitam weda pratitizthati. Annawan annado bhawati. Mahan bhawati pradźaja paśubhir bramhawarćasena. Mahan kirtja.

Pokarmu nie wolno lekceważyć. Jest to święta reguła, której należy przestrzegać. Życie w istocie jest pokarmem. Ciało spożywa pokarm. Ciało osadzone jest w życiu; życie osadzone jest w ciele. Tak więc pokarm osadzony jest w pokarmie. Zatem ten, kto o tym wie i rozmyśla ożywieniu, które jest osadzone w żywieniu, staje się mocno w nim osadzony i cieszy się jego dostatkiem. Powodzi mu się pod względem potomstwa i majątku, a także promienieje boską mądrością. Staje się wielki dzięki sławie zdobytej prawym postępowaniem.

Po tym, co zostało powiedziane o anandzie, boskiej błogości, może powstać wrażenie, że hymn ten stanowi przykry przeskok od nastroju wzniesłego do bardzo przyziemnego. Trzeba jednak pamiętać, że Upaniszada ta skierowana jest do uczniów o różnych stopniach dojrzałości. Jak mówi Swami Nikhilananda, hymn ten, jak i następne, przeznaczone są dla mniej zaawansowanych uczniów. Mowa tu bowiem o pewnych aspektach dwoistego świata, w którym istnieje ten, który czerpie przyjemność, oraz to, co ją daje. W ostatecznym rozrachunku, tym, który czerpie przyjemność, jest atma. Bezustanne dociekanie, kto w istocie czerpie radość, doprowadzi do odkrycia, że podstawą ciała, o którym sądzimy, że to ono doznaje przyjemności, jest atma. Warto przypomnieć, że Ramana Mahariszi bardzo często tak oto odpowiadał swym uczniom na różne pytania: „Kim jest ten, który pyta?”. To był jego sposób kierowania uwagi na to, co stanowi podstawę istnienia pytającego.

09. Taittirija-Upaniszada – Briguwalli – fragment 8

Annam na parićakszita. Tad wratam. Apo wa annam'm. Dźjotiran-nadam. Apsu dźjotih pratiszthitam. Dźjotiszjapah pratiszthitah. Tadetad annaman ne pratiszthitam. Sa ja etad annaman ne pratiszthitam weda pratiszthati. Annawan annado bhawati. Mahan bhawati pradźaja paśubhir bramha warčasena. Mahan kirtja.

Pożywienia nie wolno odrzucać. Jest to święta reguła, której należy przestrzegać. Woda zaprawdę jest pokarmem. Ogień konsumuje wodę. Ogień jest osadzony w wodzie; woda jest osadzona w ogniu. Tak więc pokarm jest osadzony w pokarmie. Zatem ten, kto o tym wie i rozmyśla o pożywieniu, które jest osadzone w pożywieniu, staje się mocno w nim osadzony i cieszy się jego dostatkim. Powodzi mu się pod względem potomstwa i majątku, a także promienieje boską mądrością. Staje się wielki dzięki sławie zdobytej prawym postępowaniem.

10. Taittirija-Upaniszada – Briguwalli – fragment 9

Annam bahu kurwita. Tad wratam. Pruthiwi wa annam'm. Akašo'o nнадaha. Pruthiwjawaakaśah pratiszthitaha. Akaśe pruthiwi pratiszthita. Tadetad annaman ne pratiszthitam. Sa ja etad annaman ne pratiszthitam weda pratitizthati. Annawan annado bhawati. Mahan bhawati pradżaja paśubhir bramha warćasena. Mahan kirtja.

Należy wytwarzać dużo pożywienia. Jest to święta reguła, której należy przestrzegać. Ziemia jest zaprawdę pożywieniem. Niebo spożywa pokarm. Niebo jest osadzone w ziemi; ziemia jest osadzona w niebie. Tak więc pokarm jest osadzony w pokarmie. Zatem ten, kto o tym wie i rozmyśla o pożywieniu, które jest osadzone w pożywieniu, staje się mocno w nim osadzony i cieszy się jego dostatkiem. Powodzi mu się pod względem potomstwa i majątku, a także promienieje boską mądrością. Staje się wielki dzięki sławie zdobytej prawym postępowaniem.

11. Taittirija-Upaniszada – Briguwalli – fragment 10

Na kañćana wasatau pratja ćakszita. Tad wratam. Tasmad jaja kaja ća widhaja bahwannam prapnujat. Aradhjasma annam itjaćakszate. Etad waj mukhato'o nngam raddham. Mukhato sma'annagum radhjate. Etad waj madhjato'o nngam raddham. Madhjato sma'annagum radhjate. Etad wa antato'o nngam raddham. Antato sma'annagum radhjate. Ja ewam weda.

Gospodarz domu nie powinien nikomu odmówić pożywienia. Jest to święta reguła, której należy przestrzegać. Dlatego na wszelkie sposoby powinien dbać o dostatek pożywienia. Gospodarz oświadcza, że pożywienie zostało przygotowane dla gościa. Pożywienie najlepszej jakości pod względem przygotowania i podania wraca do ofiarodawcy w najlepszej jakości; pożywienie średniej jakości wraca do ofiarodawcy w średniej jakości; pożywienie najgorszej jakości wraca do ofiarodawcy w najgorszej jakości. Ten kto o tym wie, otrzymuje według swych zasług.

Hymn ten głosi, że kto czyni dobro, otrzymuje dobro.

12. Taittirija-Upaniszada – Briguwalli – fragment 11

Kszema iti waći. Jogakszema iti prana panajoh. Karmeti hastajoh. Gatiriti padajoh. Wimuktiriti pajou. Iti manuszi' s samagniah. Atha dejwih. Triptiriti wrisztu. Balamiti widjuti. Jasza iti paśuśu. Dźjotiriti nak-szatreszu. Pradžatiramrutamananda itjupasthe. Sarwamitjakaśe.

Kontemplacja obecności brahmana w człowieku polega na rozmyślaniu o brahmanie jako o tym, który udziela człowiekowi zdolności mówienia, podtrzymuje proces oddychania, umożliwia pracę rąk, przemieszczanie się stóp i wydalanie. Kontemplacja brahmana w odniesieniu do niebiańskich i boskich zjawisk polega na rozmyślaniu o brahmanie jako o dobrodziejstwie deszczu, sile błyskawicy, zasobności w bydło, świetle gwiazd, prokreacji, nieśmiertelności i przyjemności seksualnej, oraz jako o wszystkim, co istnieje we wszechświecie.

Ten hymn i następny mówią przeciętnemu uczniowi, jak stopniowo doskonalić się w medytacji. Zasadniczo zaczyna się od dostrzegania boskości w mniej znaczących aspektach stworzenia, po czym stopniowo przechodzi się do aspektów ważniejszych i głębszych.

13. Taittirija-Upaniszada – Briguwalli – fragment 12

Tat pratiszthetjupasita. Pratiszthawan bhawati. Tanmaha itjupasita. Mahan bhawati. Tannama itjupasita. Manawan bhawati. Tannama itjupasita. Namjante'e smaj kamah. Tad bramhetjupasita. Bramhawan bhawati. Tad bramhanah parimara itjupasita. Parjenam mrijante duszantas sapatnah. Parije'e prija'a bhratruwjah.

Jeśli ktoś medytuje o brahmanie jako o fundamencie wszelkiego istnienia, zyskuje mocną podstawę. Jeśli medytuje o brahmanie jako o wielkości, staje się wielki. Jeśli medytuje o brahmanie jako o rozumie, zostaje obdarzony rozumem. Jeśli medytuje o brahmanie jako o tym, któremu składa hołd, kłaniają się przed nim wszystkie przedmioty jego pragnień. Jeśli medytuje o brahmanie jako o najwyższym Bogu albo jako o najwyższej wiedzy, staje się boski lub dostępuje najwyższej wiedzy. Jeśli medytuje o brahmanie jako o sile niszczącej, giną wokół niego zazarci przeciwnicy i najgorsi wrogowie.

14. Taittirija-Upaniszada – Briguwalli – fragment 13

Sa jascjajam purusze. Jascjasawaditje. Sa jekaha. Sa ja jewamwide. Asmanlokat pretja. Etam annamajam atmanam upasankramja. Etam pranamajam atmanam upasankramja. Etam manomajam atmanam upasankramja. Etam wignianamajam atmanam upasankramja. Etam anandamajam atmanam upasankramja. Iman lokan kamanni kama-rupjanusańćaran. Etat sama gajannaste.

To, co istnieje tutaj w człowieku, i tamto, co istnieje daleko w słońcu, jest tym samym. Kto o tym wie, opuszczając ten świat wydostaje się ponad kolejne powłoki otaczające jego prawdziwą jaźń, czyli ponad annamaję, pranamaję, manomaję, widźniamaję i anandamaję; przechodzi przez wszystkie światy ciesząc się do woli pożywieniem, przyjmując dowolne formy i śpiewając ten oto hymn.

Hymn ten mówi o tym, że ktoś, kto prawdziwie medytował i zrozumiał to, co miał zrozumieć, po opuszczeniu fizycznego ciała staje się jednym z brahmanem. Swami Nikhilananda mówi: „Ten, kto poznał brahmana, staje się wszystkim. Jak to możliwe? *Taittirija-Upaniszada* odpowiada na to pytanie: człowiek, który zrozumiał, że ta sama atma staje się zarazem człowiekiem, jak i słońcem, uświadamia sobie, że atma, czyli prawdziwa jaźń, nie jest żadnym szczególnym – wyższym ani niższym aspektem stworzenia. Osoba o takiej świadomości wznosi się ponad kolejne powłoki pożywienia, prany itd., stworzone przez awidję, czyli niewiedzę, i przekroczywszy je stapia się w jedno z brahmanem – rzeczywistością, wiedzą, nieskończonością”.

15. Taittirija-Upaniszada – Briguwalli – fragment 14

Haa wu haa wu haa wu. Ahamannam ahamannam ahamannamm. Aham annado'o ham annado'o hamannadaha. Ahag gostoo kagragahag gostoo kagradat. Ahamasmi prathamadza rutaa sja. Purwam dewebhjo amrutasja naa bhaj. Jo ma dadati sa idewa maa waha. Aham annam annam adantamaadmi. Aham wiśwam bhuwana-mabhjabhawam. Suwarna dźjoti'ih. Ja ewam weda. Itjupanisjade.

Och, jak cudownie! Och, jak cudownie! Och, jak cudownie! Jestem pokarmem, jestem pokarmem, jestem pokarmem! Jestem tym, który spożywa pokarm, jestem tym, który spożywa pokarm, jestem tym, który spożywa pokarm! Jestem tym, który stwarza pokarm, jestem tym, który stwarza pokarm, jestem tym, który stwarza pokarm! W porządku świata jam jest pierwszym istnieniem! Istnieję nawet wcześniej niż bogowie, jestem nieśmiertelnością! Kto mnie rozdaje, chroni mnie! Ja – pokarm, spożywam tego, kto zjada pokarm! Przenikam cały wszechświat. Jestem tak świetlisty, jak słońce. Jam jest tym, który tego doświadcza.

Jest to pieśń triumfu i świętowania, w której ten, który zrozumiał, raduje się, ponieważ uświadomił sobie, że nie istnieje nikt i nic poza nim jednym i jedynym. W tym kontekście pragniemy wspomnieć słowa błogosławionego Pana zapisane w Bhagawadgicie w śloce z rozdziału czwartego, którą recytujemy przed posiłkiem, a mianowicie w śloce *Brahmarpanam*. Pan Kriszna przypomina nam w niej, że to on sam jest zarówno ofiarą składaną w ogniu, jak i ogniem, bóstwem, które ma zanieść ofiarę, oraz tym, który ostatecznie ofiarę przyjmuje. W śloce *Brahmarpanam* z Bhagawadgity Bóg odkrywa przed nami odwieczną prawdę, a w tym hymnie słuchamy słów tego, który zrozumiał, kim jest ujawniający swe odkrycie.

Na tym kończymy recytację hymnów *Briguwalli* w zwolnionym tempie i przedstawiamy je w tempie normalnym.

16. Taittirija-Upaniszada – Briguwalli – w normalnym tempie

Bhrgurwaj warunihi. Warunam pitaram upasasara. Adhihi bhagawo bramheti. Tasma jetat prowaća. Annam pranam ćaksuh śrotram mano waćamiti. Tagum howaća. Jato wa imani bhutani dźajante. Jena dźatani dźiwanti. Jat prajantjabhisamwiśanti. Tad widźigniasaswa. Tad bramheti. Sza tapo tapjata. Sza tapastaptwa.

Annam bramheti wjadźanat. Annadjewa khalwimani bhutani dźajante. Annena dźatani dźiwanti. Annam prajantjabhiszamwiśantiti. Tadwigniaja. Punarewa warunam pitaram upasasara. Adhihi bhagawo

bramheti. Tagum howaća. Tapasa bramha widźigniasaswa. Tapo bramheti. Sza tapo tapjata. Sza tapastapta.

Prano bramheti wjadźanat. Pranadjewa khalwimani bhutani dźajante. Pranena dźatani dźiwanti. Pranam prajantjabhiszamwiśantiti. Tadwigniaja. Punarewa warunam pitaram upasasara. Adhihi bhagawo bramheti. Tagum howaća. Tapasa bramha widźigniasaswa. Tapo bramheti. Sza tapo tapjata. Sza tapastapta.

Mano bramheti wjadźanat. Manaso hjewa khalwimani bhutani dźajante. Manasa dźatani dźiwanti. Manah prajantjabhiszamwiśantiti. Tadwigniaja. Punarewa warunam pitaram upasasara. Adhihi bhagawo bramheti. Tagum howaća. Tapasa bramha widźigniasaswa. Tapo bramheti. Sza tapo tapjata. Sza tapastapta.

Wignianam bramheti wjadźanat. Wignianadjewa khalwimani bhutani dźajante. Wignianena dźatani dźiwanti. Wignianam prajantjabhiszamwiśantiti. Tadwigniaja. Punarewa warunam pitaram upasasara. Adhihi bhagawo bramheti. Tagum howaća. Tapasa bramha widźigniasaswa. Tapo bramheti. Sza tapo tapjata. Sza tapastapta.

Anando bramheti wjadźanat. Anandadjewa khalwimani bhutani dźajante. Anandena dźatani dźiwanti. Anandam prajantjabhiszamwiśantiti. Saiśabha'argawi waruni widja. Parami wjoman pratiszthita. Ja ewam weda pratitizthati. Annawan annado bhawati. Mahan bhawati pradźaja paśubhir bramhawaŗasena. Mahan kirtja.

Annam na nindjat. Tad wratam. Prano wa annam'm. Śariramannadam. Prane śariram pratiszthitam. Śarire pranah pratiszthitaha. Tadetadannaman ne pratiszthitam. Sa ja etad annaman ne pratiszthitam weda pratitizthati. Annawan annado bhawati. Mahan bhawati pradźaja paśubhir bramhawaŗasena. Mahan kirtja.

Annam na parićakszita. Tad wratam. Apo wa annam'm. Dźjotiranadam. Apsu dźjotih pratiszthitam. Dźjotiszjapah pratiszthitah. Tadetadannaman ne pratiszthitam. Sa ja etad annaman ne pratiszthitam weda pratitizthati. Annawan annado bhawati. Mahan bhawati pradźaja paśubhir bramha warćasena. Mahan kirtja.

Annam bahu kurwita. Tad wratam. Pruthiwi wa annam'm. Akaśo'onnadaha. Pruthiwjawaķaśah pratiszthitaha. Akaśe pruthiwi pratiszthita. Tadetadannaman ne pratiszthitam. Sa ja etad annaman ne pratiszthi-

tam weda pratitiszthati. Annawan annado bhawati. Mahan bhawati pradżaja paśubhir bramha warćasena. Mahan kirtja.

Na kańćana wasatau pratja ćakszita. Tad wratam. Tasmad jaja kaja ća widhaja bahwannam prapnujat. Aradhjasma annam itjaćakszate. Etad waj mukhato'o nnagum raddham. Mukhato sma'annagum radhjate. Etad waj madhjato'o nnagum raddham. Madhjato sma'annagum radhjate. Etad wa antato'o nnagum raddham. Antato sma'annagum radhjate. Ja ewam weda.

Kszema iti waći. Jogakszema iti prana panajoh. Karmeti hastajoh. Gatiriti padajoh. Wimuktiriti pajou. Iti manuszi'i ssamagniah. Atha dejwih. Triptiriti wrisztu. Balamiti widjuti. Jasza iti paśuśu. Dżjotiriti nak-szatreszu. Pradżatiramrutamananda itjupasthe. Sarwamitjakaśe.

Tat pratiszthetjupasita. Pratiszthawan bhawati. Tanmaha itjupasita. Mahan bhawati. Tannama itjupasita. Manawan bhawati. Tannama itjupasita. Namjante'e smaj kamah. Tad bramhetjupasita. Bramhawan bhawati. Tad bramhanah parimara itjupasita. Parjenam mrijante duszantas sapatnah. Parije'e prija'a bhratruwjah.

Sa jascjajam purusze. Jascjasawaditje. Sa jekaha. Sa ja jewamwide. Asmanlokat pretja. Etam annamajam atmanam upasankramja. Etam pranamajam atmanam upasankramja. Etam manomajam atmanam upasankramja. Etam wignianamajam atmanam upasankramja. Etam anandamajam atmanam upasankramja. Iman lokan kamanni kama-rupjanusańćaran. Etat sama gajannaste.

Haa wu haa wu haa wu. Ahamannam ahamannam ahamannamm. Aham annado'o ham annado'o hamannadaha. Ahag gostoo kagragahag gostoo kagragahag gostoo kagradat. Ahamasmi prathamadża rutaa sja. Purwam dewebhjo amrutasja naa bhai. Jo ma dadati sa idewa maa waha. Aham annam annam adantamaadmi. Aham wiśwam bhuwana-mabhjabhawam. Suwarna dżjoti'ih. Ja ewam weda. Itjupaniszade.

17. Taittirija-Upaniszada – Briguwalli – podsumowanie

Zakończyliśmy odtwarzanie hymnów *Briguwalli*. Przedstawimy teraz kilka uwag podsumowujących *Briguwalli*, jak również całą *Taittirija-Upaniszadę*. Najpierw posłuchajmy, co mówi na ten temat Swami:

„*Anandawalli* i *Briguwalli* są ważne dla tych, którzy dążą do osiągnięcia brahmadźnany, świadomości brahmana. To naturalne, że awidja czyli niewiedza sprawia, iż człowiek ma w sobie nieprzeparte pragnienie dostatku owoców swych działań. Gdy zdarza mu się niepowodzenie, pragnienie to przynosi mu przygnębienie. Tego rodzaju przywiązanie coraz silniej nas zniewala, w wyniku czego uwolnienie staje się coraz trudniejsze. I chociaż cały ten zamęt zwany życiem, na który składają się narodziny, zamieranie i śmierć, jest przerażający, człowiekowi trudno jest zrzucić pęta przywiązania. Zmiana jest oznaką nieprawdy, zaś stałość czy niezmiennosc świadczą o prawdzie. Brahman jest prawdą, to znaczy, że jest niezmienny. Wszystko, co nie jest brahmanem, czyli wszechświat stanowiący projekcję brahmana, podlega zmianom. Wszystkie przedmioty ulegające zmianom znajdują się w polu widzenia intelektu, a w przestrzeni intelektu ten który poznaje, i to, co ma być poznane, oraz proces poznawania jawią się oddzielnymi przedmiotami. Ale ponad intelektem istnieje jedno, to znaczy brahman. *Taittiriya-Upaniszada* nawołuje do podążania drogą powinności i nauki. Słuchanie, rozmyślanie i medytacja to trzy etapy procesu samorealizacji. Słuchanie odnosi się do Wed, które należy czcić z wiarą i opanować na pamięć ucząc się od guru. Rozpamiętywanie ich treści zaszczerpia pojęcie brahmana w umyśle. Medytacja pomaga w skupianiu uwagi wyłącznie na tak osadzonym w umyśle pojęciu brahmana. Część *Taittiriya-Upaniszady* zwana *Anandawalli* uczy, zaś *Briguwalli* opisuje potwierdzające ją doznanie”.

Wspólnym wykładnikiem Wed i Upaniszad jest to, że wyrażają uwielbienie wobec Najwyższego i Jedyngo. Mówiąc prostym językiem, wyśpiewują chwałę Boga bez formy – Boga wszechobecnego, wszechmocnego i wszechwiedzącego. Używając bardziej naukowej terminologii, możemy powiedzieć, że są to hymny poświęcone nirakara brahmanowi, czyli brahmanowi nie posiadającemu formy. Jednakże Bóg przejawia się, a wówczas opisuje się Go jako Boga w formie, czyli jako sakara brahmana. Awatar jest sakara brahmanem. Był nim Kriszna i jest nim nasz ukochany Swami. Na początku dwunastego rozdziału *Bhagawadgity* Ardżuna pyta Krisznę, w jakiej postaci powinien go czcić. Czy czcić go jako Boga bezpostaciowego czy też posiadającego formę? Z ust Kriszny pada doskonała odpowiedź – „O wiele łatwiej będzie ci

oddawać cześć Bogu przejawionemu w formie”. A jak czcić awatara? Na to pytanie także odpowiedział Kriszna. W osiemnastym rozdziale Bhagawadgity mówi on: „Od wszystkich dharm odstąpiwszy, mnie tylko oddaj się w pieczę! Porzuć ten smutek! Ja ciebie uwolnię od wszystkich grzechów”². Najistotniejszą sprawą jest tu całkowite poddanie się.

Drodzy słuchacze! Jeśli uznajemy wartość Upaniszad, radujemy się nimi i podziwiamy je, co wszyscy powinniśmy czynić z racji ich uniwersalnego przekazu, dobrze byłoby, gdybyśmy uświadomili sobie dwa ważne fakty. Pierwszym jest to, że zostaliśmy obdarzeni wyjątkową łaską, mając daną o wiele prostszą ścieżkę wiodącą do zjednoczenia się z Bogiem, a mianowicie ścieżkę pełnego poddania się Mu. Nie ma nic łatwiejszego. Prowadzimy normalne życie czyniąc tyle dobra, ile możemy, i ofiarujemy każdą czynność Swamiemu. Gdy tak postępujemy, on dba o wszystko! Jakaż to obietnica! Drugim niezwykle ważnym faktem jest, że Upaniszady rzadko mówią wyraźnie o tym, iż Bóg jest miłością. My zaś mamy możliwość nie tylko oglądania na co dzień miłości w działaniu, ale także doświadczania nieskończonej ilości jej aspektów. Jakaż to łaska!

Możliwość opracowania tych nagrań traktujemy jak wielkie błogosławieństwo, za które pragniemy wyrazić wdzięczność naszemu ukochanemu Swamiemu.

Dżej Sai Ram

² Bhagawadgita – święta pieśń Pana [18.66], przekład z sanskrytu Anna Rucińska, Sawitar 2002.

